

RUBSIUVIŲ DEMONSTRACIJA

30,000 rusiuvų maršuoja

Juos lydėjo 2000 policistų. Tvaka puiki

Istoriškas momentas Chicago rusiuvų gyvenime. Nuo 1910 metų streiko niekas nesitikėjo, kad šio miesto rusiuvai išdrįs pakelti balsą prieš savo bostų sauvaliavimus. To nesitikėjo netik kapitalistų patikūnai, bet daugelis ir pačių darbininkų. Vakar dienos demonstracija išsklaidė šią abejonę. Chicago rusiuvai šian dien jau ne ana 1910 m. neprisirengusi išsklaidyta minia, bet tvirtas organizuotas kunas. Pasakos, paskleistos vietinės kapitalistų spaudos, kad streikininkų esą tikslai 5,000, liko išsklaidyta, kuomet apie 30,000 darbininkų viešai demonstravo savo nepsitenkinimą prieš Chicago visuomenę. Ilga, nepermatoma, begalė eilė — jūra žmonių, slenkanti miesto gatvėmis, tai moraliskai antausis rusiuvų magnatams, kaip taisyklai pastebi tulas vietos laikraštis. Streikininkų eilė buvo taip ilga, kad ištisą valandą ir pusę reikėjo laukti, kol ji praėjo.

Tvarka rusiuvų užsilaikymas ypač pažymėtina. Visur šaltas apsvaistymas, lygsvara. Nė mažiausio triukšmo, nė jokio neapgalvoto išsišokimo, nors jo gal ir labai pagaidavo pasamdytoji mušėikų gauja, kurios buvo pilna ant kiekvieno kampo.

Visuotinė paroda prasidėjo nuo Jackson gatvės ir tęsėsi Canal, Harrison, Franklin, Van Buren, Michigan ir atgal į Hod Carriers svetainę.

Prie svetainės ir svetainėje susirinko milžiniška minia žmonių. Kalbėtojai buvo priimti tokiu entuziazmu, kokio Chicago streikų istorija nėra mačiusi. Nuolatiniai aplodismentai liudijo, kad Chicago rusiuvai ant žūt-but yra pasirengę laimėti savo kovą. Pralkabose, ypač policijai teko išgirsti karčios teisybės.

Rusiuvų organizatoriai tvirtina, kad šis streikas ankščiau ar vėliau bus išlaimėtas: nes visose Chicago firmose nėra dešimto nuosimnio streiklausių (skebų).

Reporteris.

STREIKUOJA MAŠINISTAI.

CLEVELAND, Ohio, spalio 13. — Telegramos praneša, kad ilgai rengiamas mašinistų streikas prasidėjo. Streikuoja Warner Smazey kompanijos mašinistai. Tris šimtai streikininkų šį ryt apsupo dirbtuvę, kada joje pradėjo rinktis darbininkai. Daugelis tuoj prisidėjo prie streikininkų. Streikininkai reikalauja 8 val. darbo.

ANT MASKVOS GATVIŲ LIEJASI KRAUJAS.

BERLINAS, spalio 12. — Overseas žinių agentūra praneša:

"Patirta, kad 27 d. rugsėjo Maskvos gyventojai pasibūdavo miesto gatvėse barikadas. Aštuoni augšti valdininkai ir 25 policistai sužeisti. Iš gyventojų tris liko užmušti, o 12 sužeisti.

"Tarp žuvusiųjų buvo vienas studentas, kurio lavonas visą naktį išgalejo ant gatvės. Protestui prie tai studentai sustreikavo, ir buvo didelės demonstracijos laike laidotuvių.

"Kaip pranešama, buvo mušiai ant gatvių ir Petrograde."

NEPASIGANĖDINA "SAUSOMIS" NEDELIO MIS.

Chicago "sausieji" nepasiganėdina uždarymu saliuų nedėliomis.

Taip vadinamas "Chicago Citizens" komitetas žada priversti uždaryti saliuus nedėliomis ir visame Cook paviete, netik Chicagoje.

Jie taipgi suradę kad pagal tiesas Chicago je gali būti tik vienas saliuus ant 500 gyvenotojų. Tokiu budu saliuų mieste turėtų būti nedaugiau kaip 5,000, o jų tuo-arpu yra virš 7,000. Todel komitetas reikalauja, kad senieji "laisniai" nebutų niekam parduodami ar perrašomi kitam žmogui. Kas perka saliuą, tas turėtų gauti ir naują laisnų, o ne pirkti "su laisniu."

NORVEGIJOS MOTERS BALSUOJA.

CHRISTIANIA, spalio 12. — Vakar Norvegijos moters pirmu sykiu balsavo šalies visuotiname balsavime.

Spauda mano, kad delei moterų balsavimo Socialistų partija įgys daugiau vietų parlamente ir sudarys jame stipriausią partiją. Valdžia tikisi, kad ji sutvers savo didžiumą su pagalba trijų politiškių grupių.

Socialistai varo kuomsmarkiausių anti-militarišką agitaciją ir anti-militarizmui pavedama žymi vieta jų platformoje. Valdžios programų yra grūdų monopolija, pensija senatvėje ir kuone panaikinimas svaiginančių gėrimų.

GRAIKIJA PALAIKYS GINKLUOTĄ NEUTRALITETĄ.

ATHENAI, spalio 12. — Graikija palaikys ginkluotą neutralitetą. Taip paskelbė Graikijos premjeras Zamaiss Graikijos parlamentui panedėlio posėdyje.

Lapkričio 6 d. San Francisco prasidės Amerikos Darbo Federacijos konvencija. Chicago delegatai ton konvencijon ketina išvažiuoti jau spalio 27 d.

Rusai persiveržė per austrų liniją

Rusai Galicijoje persiveržė per austrų liniją ir suėmė 2000 belaisvų

Laimėjo ir kitose vietose

PETROGRADAS, spalio 12. — Rusų oficialis pranešimas sako: "I pietus nuo Friedrichstadto, ant kaimų Valhop ir musų aeroplanai pasekmingai numetė 75 bombas.

"Dvinsko apeliokėje mes laikėm vokiečių ofensivą.

"Šiaurvakariuose nuo Dvinsko mes išvijom vokiečius iš Gorbunovkos, o pietvakariuose nuo to paties miesto mes išmušėm vokiečius iš jų pozicijų, kurios radosi tarp Sauksesa ir Girviškių, ir bevydami juos paėmėm jų liniją pietvakariuose nuo ežero Medinai iki Laukasa.

"Vokiečiai aviatoriai mėtė bombas ant Dvinsko netoli geležinkelio stoties.

"Ant vakarinio Boghinski ežero kranto rusų kavalerija užėmė Oustje.

"Prie Lubtcha, vokiečių ėjimas pirmyn sulaukytas.

"Buvo taipgi susirėmimų su vokiečių armija, slenkančia pirmyn Kovel Sarny geležinkelio linkui Styr.

"Nedėlios vakarą ant kairiojo upės Styr kranto, žemiau Kolki rusų kariuomenė pavyko užimti trečią vokiečių tranšėjų liniją. Pietryčiuose nuo Kolki rusai lengvai paėmė rytines dalis kaimų Tchernich Schitche ir Rokhody.

"Moshitzky ir Silus apeliokėje rusai atmušė silpnas vokiečių atakas vakariuose nuo Deraino.

BERLINAS, spalio 13. — Vokiečių oficialis pranešimas sako:

"Gen. field-maršalo Hindenburgio kariuomenė šturmo rusų pozicijas vakariuose nuo Ilukštos plote dviejų ir pusės mylios. Tris oficeriai, 287 kareiviai ir vienas kulkasvaidis pateko į musų rankas. Rusų kontr-atakos atmušta.

"Bavarijos kun. Leopoldo armija: Nėra ko pranešti.

"Gen. Lansingo armija: Priešo kavalerija apleido pozicijas arti Jeziorek."

LONDONAS, spalio 13. —

Vokiečių pranešimas nieko nesako apie laimėjimus rytų fronte. Skelbiama tik kad Dvinsko apeliokėje atmušta rusų užpuolimas. Iš visko matyti, kad vokiečiams ne kaip pasisekė.

SUNAIKINTA TEUTONŲ AVIATORIŲ STOTIS.

AMSTERDAM, spalio 13. — Visos aeroplanų budos su vokiečių aeroplanais ties Ghent liko sunaikintos talkininkų aviatorių.

SERBAI ATMUŠE AUSTRUS VOKIEČIUS.

NISH, spalio 12. — Serbų armijos štabo pranešimas šandie paskelbė, kad austrų vokiečių spėkos, persikėlusios pietvakariuose nuo Belgrado per Dunoją su dideliais nuostoliais tapo atmuštos atgal per upę.

IR POPIEŽIUS PROTESTUOJA PRIEŠ ARMENŲ SKERDYNES.

RYMAS, spalio 13. — Popiežius parašė ypatingą laišką sulataniui protestuodamas prieš armenų skerdynes.

Vokiečiai paėmė Semendra tvirtovę

Serbai sakosi atmušę vokiečių atakas ir padarę jiems didelių nuostolių

Rumunija su talkininkais

LONDONAS, spalio 13. — Serbams užduoti du smugiai. Tai įsiveržimas bulgarų į Serbiją ir vokiečių kariuomenės paėmimas Semendria tvirtovės.

Vokiečių karės ofisas paskelbė, kad austrų-vokiečių kariuomenė paėmė serbų tvirtovę Semendria ant Dunojaus upės. Abelnai, vokiečių besiveržimas per Serbiją daro gerą progresą.

Bulgarai jau įsiveržė į Serbiją ir nors serbai skelbia atmušę visas bulgarų atakas, bet kaip pranešama iš Ahtenų, bulgarai pasiekė Kniazevič ir arti to miesto dabar siaučia mušiai.

Bulgarų tikslu matomai yra perkirsti Niš-Salonikos geležinkelį, kad talkininkai negalėtų siųsti savo kariuomenę į Serbiją per Graikiją.

PARYŽIUS, spalio 13. — Serbų išleistasis oficialis pranešimas skelbia, kad beveik visame fronte vokiečiai tapo atmušti, o vietomis ir išžudyti.

Smarkus susirėmimas buvo į pietus nuo Ram, kur serbai atmušė visas vokiečių atakas.

Tarp Mlava ir Morava serbai pradėjo ofensivą ir nustumė vokiečius atgal prie Dunojaus, atimdami 3 mortarus ir 4 kulkasvaidžius.

Vienas vokiečių pulkas, kuris perėjo upę arti Semendria liko išnaikintas, kiti gi pulkai liko suvaryti į upę.

Ties Belgradu vokiečiai bandė

Francuzai laimėjo apkasus

Paėmė apkasus prie Tahure ir paejo priekyn link Lar Folie. Išleido 3,000,000, šovinių

Vokiečiai atmušė visas atakas

LONDONAS, spalio 13. — Francuzų kariuomenė paejo priekyn smarkiaame pėstininkų mušyje apygardoje Souchez ir Champagne distrikte, pastumdama vokiečius linkui La Folie ir paimdami stipriai fortifikuatą poziciją arti Tahure.

Mušis tęsiasi. Užmuštas anglų generolas Fredrick F. Wormald.

BERLINAS, spalio 13. — Francuzai darė atakas į šiaurę nuo Arras, ties Souchez, Neuville, prie Tahure, bet jos visos liko atmuštos ir francuzai niekur nė žingsnio nepaejo priekyn.

AMSTERDAM, spalio 13. — Berlin Tageblatt korespondentas pripažįsta, kad vokiečių nuostoliai yra labai dideli vakarniam fronte ir francuzai kariauja atakliai ir narsiai.

Jis apskaito, kad francuzai trumpame laike išleido tris milijonus šovinių.

NORI UŽDARYTI SALIUNUS.

PEORIA, Ill., spalio 13. — Peorijos kunigai pradėjo kampaniją, kad uždarius 300 to miestelio saliuų nedėliomis.

NIZNIJ NOVGOROD (krasa). — Apart Jurjevo (Dorpato) universiteto į čia perkliamas ir Rygos politechnikumas.

Pabėgėlių iš Lyvozemio gubernijos daugiausia yra Pskove, kur prisikaitoma jų apie 40,000. Dauguma jau išgabenta į vidaus Rusijos miestus.

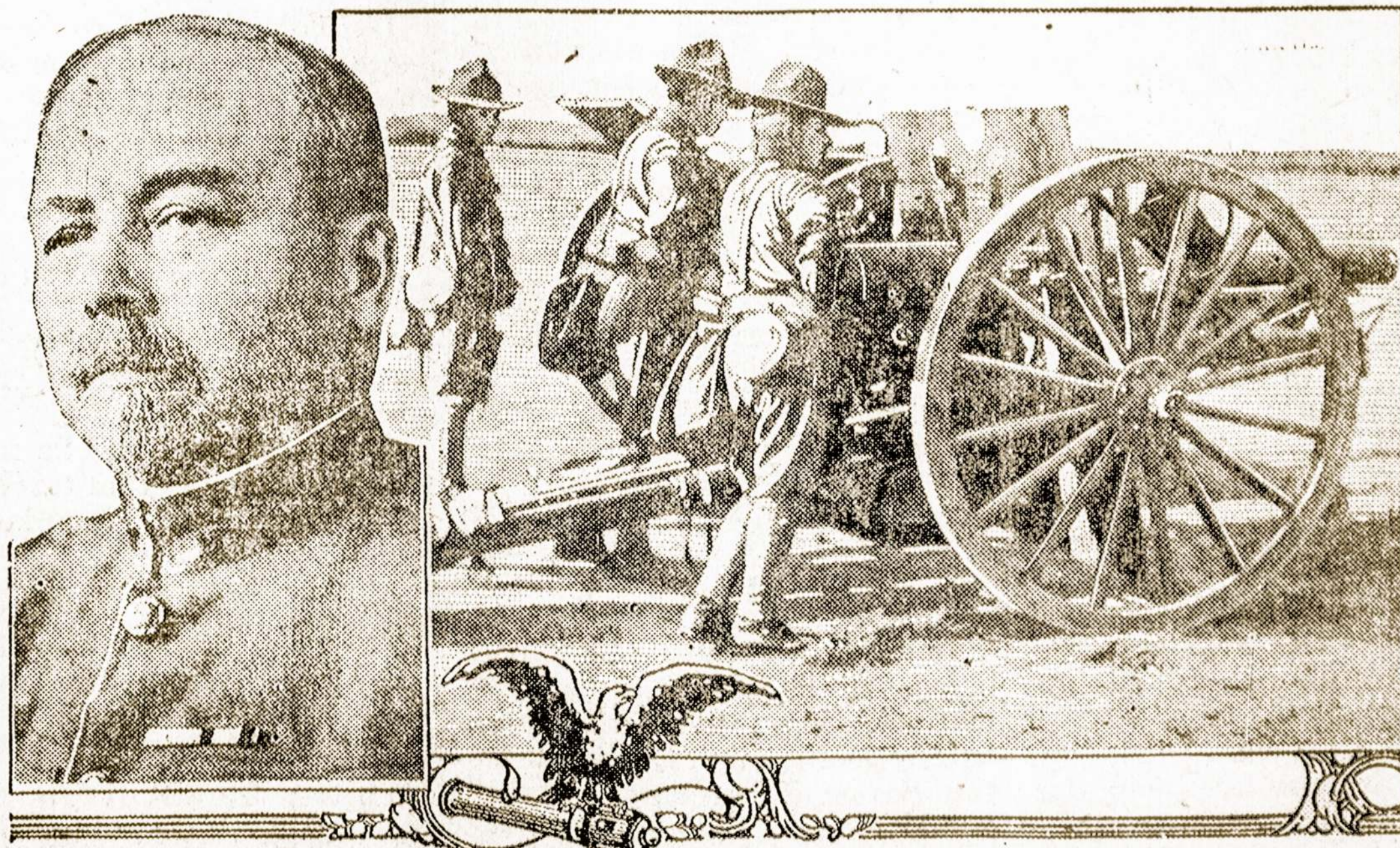
dė paimti šturmu porą miestų, bet liko atmušti su dideliais nuostoliais. Vokiečiai bandė paimti keletą pozicijų, bet visur liko atmušti.

Ant Drina upės dviejose vietose vokiečiai perėjo upę, bet negali eiti priekyn.

Vokiečių su austrais nuostoliai yra labai dideli.

RUMUNIJAI EIS SU TALKININKAIS.

RYMAS, spalio 13. — Rumunijos premjeras Bratono davė suprasti italų valdžiai, kad Rumunija eis išvien su talkininkais. Tečiau pati Rumunija pasirinks laiką stojimui

Photos copyright by American Press Association.

Generolas Fredric Fuston, komanduotojas Suv. Valstijų kariuomenės prie Meksikos rubežiaus, ir keletas jo kareivių. Pastaruoju laiku parubežį buvo ištikė keletas mušių su mexikiečiais, todėl ten siunčiama dar daugiau kariuomenės. Pastaruoju laiku susirėmimų su mexikiečiais jau nebuvo, o pripažinus Carranza prezidentu gal viskas geriau su situarkys ir parubežiniai susirėmimai visai išnyks.

Matteo Huomo. Mažas Išdavikas

Mano pati visame mane kaltina
O ką gi aš čia kaltas? "Tau reikėjo ji vis barti!" Bet kas galėjo tikėtis, kad šis nelaimingas...

Ačiū jo naiviskumui, jis pavojingiausias išdavėjas, ištikrųjų galįs jus sukomprimituoti.

Ant trečiojo augšto gyvena tula D. Marija, stoties viršininko pati. Ši ponija pasidarė sau patogų paprotį nepirkti nė cibuliu, nė česnakų, nė pipirų, nė petruškų, nors ji gerai žino, kad jos vyras mėgsta tas daržoves.

Ir ką gi jina daro? Kiekvieną dieną, o kada ir du kartus dieną ji ateina pas maniškę šypsodamosi ir su komplimentu, neva pasiūnėkuoti, ir prašo tai žiupsniuko pipirų, tai lapelio petuškos, tai cibulio. Gudri, ji prašo mažai, ištikinusi, kad gausianti daug. O paklauskite jos, tai ji perkanti visus tuos daiktus svarais. Kas mėnesis svarą pipirų, puodą cibuliu... ir, visgi kasdien jai ko nors stinga. Ir, suprantama, tai ne jos kaltė. Tarnaitė pavogė visas petruškas. Cibulius? Visi supuvo. Kelnorė dregna, o tas nenaudėlis namų savininkas tikrina, kad ne. Česnakai? Nera ką ir kalbėti! Ji birželyj pirkio visą pygnę, o dabar neberado nė vienos galvutės. Tada rodosi keista, bet ji, pagaliaus, susiprato, kame dalykas, ir šandien ypač šandien užkūrė gerą pirtį tarnaitė. Kaip jums tai patinka? Ji dalina visiems kaimynams, nešiklausius šeiminkėms. Builai? Ar tikėsite? Stačiai stebėtinai daktas, niekas nelaiko builių. Kad juos velniai! Ir ką veikia pardavėjas ant rinkos? Kasdien tas pats atsakymas: mes laukiam rytojaus, mes laukiam rytojaus...

Ir maniškė nuduoda, link tiki josios plepalams ir suteikia jai visako. Toji nusišypso, dėkuoja ir, kaip žvirblys, išlekia iš kambario. --- Iki, pasimatymo... Jeigu jums ko nors trūkų, tai meldžiu nėra ko nedrįsti, juk pas gerus kaimynus ranka ranka mazgoja... Ji gerai atsimena šitą patarlę, o vienok ji viena tik naudojasi iš mūsų kaimynystės. Vienok mano pati nebe nori ilgiaus lošti šios komedijos. --- Gana. Stai jau trys mėnesiai tęsiasi šitie prašinėjimai. Kokia begėdė! Mėto šimtus parėdams, o nenori išleisti dešimtuko pipirams. Ne, ponitė, pipirai perkama, petruškos taip jau... Daugiau ji nuo manęs nebegaus nieko. Stai pamatykite rytą. Ateina "rytoj" ir, suprantama, atsilanko ir kaiminaka. --- Ar galima? --- Meldžiu. --- Sveikos! --- Sveikos. --- Tai jau virtuvėje? Skaniai papusryčiauvote? --- Ne... Truputi makaronų, gabalėlį žuvies. --- Keptos? Ne, virtos. --- Taip, žinoma, virta geriau. Nieko sau taipgi kepta aviena... Na, ką daryt? Aš šandien taip susijudinusi, taip susijudinusi... Laukiu šandien visą rytmetį to galvijo Moniko, o jis ir nosies nerodo. Namiškis užsakė jam šimta didelę ir šimtą mažų cibuliu ir užmokėjo jam, o jo vis nėra: "Busiu šandien, busiu rytą, ateis dešimtą ateis vienoliktą... O kad jis prasmegetų! Jau tįs dienos jis veldžios mane už nosies. Aš sakiau namiškis: "Niekuomet nereikia mokėti iškalno, jis tuomet mažai mūsų tepais! O, tuo tarpu..." Čia ji sustoja, nusišypso ir švelniu draugišku tonu priduria: --- Padarykite man malonę... bukite taip geras, šmotelį... visai mažytį... --- Cibulio? Labai gaila... Ir aš subaigiau... --- Nė vieno gabalėlio? --- Nė gabalėlio! --- Mama, mama, šaukia Mario, kurs čia jau žaidė su kate, mes turim daug cibuliu, o tu sakai, kad yra subaigiai. Yra cibuliu, yra cibuliu! Namiškė, kaip tikra advokato susimaiso, ji nusišypso ir

Tylėk! Tai ne cibuliai, o česnakai.

--- Ne, ne, mama, cibuliai, cibuliai, cibuliai!

--- Ne, tamstėle, tai česnakai. Cibuliu galvutės didelės...

--- O štai kame dalykas? kreipiasi šypsodamosi namiškė į kaiminką: jis kalba pie obuolius!

--- Bet šis priešina nenusileidžia: Ne, mama, cibuliai, cibuliai! Nori matyti? Ir, neluokdamas atsakymo, išbėgo iš kambario ir už minutės sugrįžta linksmai straksėdamas ir laikydamas rankose du didelius cibulius.

--- Mama, lyg šičia obuoliai? --- Vyras Mario! --- Sužuko kaiminka.

--- Tavo teisybė... tarė maniškė, o kur tu juodu radai? --- Stačiuje. Ir ten jų daug, mama...

--- Ištikro? --- Naje, mama!...

--- Nieko nesuprantu, tarė pati, ta kvailė Agnesa man sakė, kad cibuliai visi jau išsibaigę. Ji mane išveda iš kantrybės.

--- Ką daryt? Visos jos tokios! --- Ale man gaila, jūs galėjot pamanyt...

--- Na, ką jūs, ką jūs, nieko panašaus...

--- Tuo laiku maniškė ima vieną cibulį ir šypsodamosi duoda jį kaiminkai.

--- Ne, meldžiu, meldžiu, imkite! Kaiminka, suprantama, duodasi perkalbėti, dėkuoja, atsiveikina ir išeina.

Maniškė jai išėjus nerimauja. --- Mama, tu žinojai, kad cibuliai buvo stalčių? Klausia Mario.

--- Nutilk, netikęs vaikėd! Na, gerai, aš tau duosiu čokoliado.

--- Mama o juk aš juos radau! --- Tu neturėjai jų rasti.

--- Delko? --- Užtai, kad aš taip noriu, ir kuomet aš sakau, kad nėra cibuliu, tu neturi sakyti, kad yra!

--- Mama, bet juk ištikrųjų yra! --- Ir kitą syk tu neturi kičties į vyresniųjų kalbą. Supratai? Supratai? Supratai? Ir su šiais žodžiais mano pati sudvė keletą antausių.

Mario protestuoja, rėkia ir verkia. Vargšas negali suprasti, juk kilo audra, ką jis padarė? Cibuliai? Juk-gi cibuliu ištikrųjų yra. Reiškia, jis turėjo pameluoti, reiškia... Ir jis verkia, trepsi ir rugoja ant motinos.

Ateinu aš ir stengiuosi jį nuraminti.

--- Tu kaltas esi, vaikeli.

--- Tėte, ne, juk aš juos radau tėtė! ir šluostydamas ašaras jis graudžiai žiuri į mane, kaip ir prašydamas mano užtarimo.

--- Bet, suneli, tu neprivalai kičties, kuomet kalba mama, o Toji ponija niekuomet neperka cibuliu jį kasdite ateina jų prašytų mamos. Mama gerai padarė, pasakiusi, kad cibuliai pasibaigė. Cibuliu turim, bet tik del savęs, o ne del kitų.

--- Tėte, juk aš gi nesakiau, kad cibuliu turime del jos!

--- Žinau, ale visgi ji dabar paėmė cibulį ir mes jo nebeturėsime. Kuomet mama sako, kad cibuliu nėra, tu turi tylėti.

--- Tėte, juk aš gi nežinojau!

--- Gerai, bet kitą syk tu turi žinoti...

--- Tėte, kitą syk aš pasakysiu kad cibuliu nėra.

--- Gerai.

Bet, kuomet tą pačią dieną mudu su Mario sutikova kaiminką ties priešakinėm durim ir ji paklausė vaiko:

--- Ar tu su tėtė? - jis pakėlė galvutę ir, akylai jį pažvelgęs, sušuko:

--- Mes neturime cibuliu!

* * *

Kita istorija atsitiko su mano broliu.

Jums žinotina, kad mano brolis turi du vaiku: vienas vyresnis, antras jaunesnis už mano Mario, bet abu tikri akyplėšos.

Paliepipimai, maldavimai, garšiniai-nieko negelbsti, juodu daro sau, ką nori. Ir blogiausia tai, kad iš ryto ligi vakaro juodu trypia mus.

Juodu dagi pietuoja pas mus, tai yra, pavadinkime daiktus jų tikrais vardais, juodu kaip ir nenori, bet maniškis pats tą dalyką surengia: man jis sako, kad juodu nori su mumis pietuoti, juodviem gi jisai sako, kad buk aš to noris. Žo-

dži, Mario viską taip surengia, kad tie vaikai valgo, geria ir visą dieną praleidžia pas mus. Aš nieko prieš tai neturėčiau, bet pati bumba ir kasdien vis daugiau juos keikia. Anot jos, jie neišauklėti, plusta Agnesa, pajuokia tarną, pašina sienas.

Šandien ypač ji pyksta.

--- Kas atsitiko?

--- Atsitiko... atsitiko... Sena istorija. Bet ilgiau nebegaliu tylėti... Vandalai, vandalai mano name! Aš sakau: valgykit, gerkit, trankykites mano name; visvien mano namai paversti į restauraciją, bet nors... Bet ne, jiems to mažai, jie sukulė du stiklu, pabėrė tris svarus druskos, sudraskė...

--- Na, tai išvyk juos, išvyk!

--- Kas, aš? Aš! aš turėčiau juos vyt? Aha, kad patekčiau ant tavo marčios liežuvelio!

--- O kur Mario?

--- Kur? Nuėjo pas juos pietuoti. Aš sakau: nedrisk eiti! O jis atkerta: Noriu eiti, tėtė man paveliu Tu visuomet jiems viska paveliu!

--- Aš? Juk aš dagi nemačiau jo Na, gerai, kada jis sugrįš...

Apie ketvirtą valandą jis, straksėdamas ir dainuodamas, įbėga kambarin.

--- Tėte!

--- Aha, sveikas!

--- Tėte, ar nori žinoti, ką aš valgiau?

--- Ne. Aš noriu žinoti, kas tau paveliu ten eiti pietuoti?... Kuomet visa tai pasibaigė? Man nepatinka tavo valkyjomasi. Kiekvienas turi valgyti namie. Supratai?

Jis tylėjo. Persivalgęs, nerangiai sukinėjasi, išeina iš kambario ir traukia link motinos, bet ir ten jo laukia pirtis. Bet paklauskite kaip susideda aplinkybės. Praėjus pusvalandžiui po pasikalbėjimo su Mario, ateina mano brolis pasiteirauti apie vieną bylą, kuri netrukus bus nagrinėjama teisme. Jis nerimsta delei bylos atidėliojimo.

--- Iki šiol dar teisdaystė Itali joį eina vežio žingsniu, skundėsi jisai: ir kam jie tęsia? Juk reikia gi peržiūrėti...

--- Bet kartą jau dalykas ištirtas... O ką sako sekretorius? Ką sako tas gyvulus?

--- Jis sako, kad viskas priuosta, ir už sąvaitės... O jau praėjo du mėnesiai!... Klausyk, tu turi nuvažiuoti į Salerno... Delto, kad jeigu nuvažiuosiu aš, aš jiems pakelsiu triukšmą! Tu turi pakalbėti su teisėju ir išaiškinti...

--- Aš jau išaiškinau...

--- Ir ką gi?

--- Na, ir ką gi? Prie ko-gi aš čia? Na, gerai, aš nuvažiuosiu, pakalbėsiu su teisėju...

--- Ir turi viską išaiškinti...

--- Gerai.

--- Ir turi jiems duot suprasti...

--- Gerai.

--- Aš einu.

--- Gerai.

--- Pavedu tau bylą.

--- Gerai, gerai, gerai...

Ant laiptų jis susiduria su Mario, kurs žaidžia su Babi.

--- Ką tu veiki? Pabučiuok mane Mario, neatsakydamas, liudnai žiuri į jį.

Tu nenori pabučiuoti manė?

--- Taip, ir dvi sąrėli nurieda per jo veidelius.

--- Tu verki? Kas atsitiko?

--- Aš daugiau nebeisui pas jus pietuoti.

--- Delko?

--- Tėte sakė, kad aš ten nevaikščiočiau.

--- Tėte juokavo.

--- A-a, juokavo! Jis rimtai pasakė. O aš nenoriu, nenoriu! Kiekvienas turi namie pietauti!

Mano brolis iškart nusišypsoja, paskui, susiraukęs, sušunka:

--- Tavo tevas-gyvulus!

--- Ačiū, brangus brolau. Bet žinok, jog visi broliai lygūs, ir jei vienas iš jų gyvulus, tai ir kitas taipgi.

Bet kad tuo būtų viskas pasibaigė. Brolis išsėdė, nusiskundė motinai. Suprantama, visame apkaltino mane, tai yra, tikrasai kaltininkas ne aš, bet mano pati, kuri gundo mane. Jinai liežuvininkė, jinai šiokia, jinai tokia...

Ir visi pyko ant mūsų: motina bara mane, marti rugoja, o brolis atsiuntė pasakyt, kad aš nesirengčiau, nesiturbacyčiau važiuot Salerno, kad važiuosės jis pats. Tuo geriau. Kiekvienoj kartybėj yra lašas saldybės.

Velniai griebtų! Jau dvi valandų, o man visgi nepavyksta intikrinti mano priešgyną klientą. Visi mano prirodinėjamai sumušami, kaip į sieną.

--- Klausykite, advokate...

--- Leiskite man tarti žodį, advokate...

--- Matote, ponas advokate...

Bet aš nieko nenoriu matyt. Aš matau, kad laikas slenka veltui, ir mes niekuomet neprieisime prie reikalo užbaigimo, nes niekas nenori nusileisti. Vienas iš jų turi užmokėti teismo išlaidas, bet jis nenori. Nenori jų mokėti nė antras nė trečias.

--- Kam aš turiu mokėt? sako vienas.

--- O kam-gi aš mokėsiu klausia antras.

--- Tai tavo užsispyrimas! užreiškia trečiasis, ir t.t. ir t.t.

--- Tėte! sušunka mano sunus, kurs čia pat buvo: išvyk juos ir eiva valgyt.

Ir, tikėkite, po šių mano sunaus žodžių klientai tuojaus susitaikė.

--- Vyras esi, sunau! Su kaikiuriais reikia apsieiti griežtai.

Kartą Mario įeina mano kambarin ir sako:

--- Tėte, ar tiesa, kad mes ponai?

--- Kas tau taip sakė?

--- Tai sakė Meniko, daržiovių pardavėjas.

--- Delko jis taip sakė?

--- Aš norėjau suvalgyt šmotelį "polentos" (pyragėlis iš kukurusų miltų) ir jis sakė: Ne jūs ponai, o ponai nevalgo polentos.

--- Gerai.

--- Tėte, bet aš nenoriu buti "ponas".

--- O kuo tu nori buti?

--- Nieko! Noriu valgyt polentą!

--- Valgyk, sveikas. Bet ne nuolat. Laikė pusryčių, pietų, vakarienės.

--- Be kavos?

--- Taip, be kavos.

--- Ir be čokoliado?

--- Taip.

Jis susiraukė, nuleido galvą ir užreiškia:

--- Tėte, noriu buti ponu! Pas-kui minutę tyli, o paskui klausia:

--- O senukas irgi ponas?

--- Taip.

--- O teta Nina?

--- Taipgi.

--- Ir jie niekuomet nevalgo "polentos".

--- Niekuomet.

--- Tėte, o jeigu jie valgo pasislėpę, kaip niekas nematytų...

--- Dievas mato!

--- Taip, žinoma, Dievas mato. Tyla.

--- Tėte, o Agnesa?

--- Ar Agnesa-ponia?

--- Ne.

--- Delko?

--- Delto... delto, kad tarnaitės... Tėte, padarykim ją poniją!

sako jis ir maldaujančiai žiuri į mane.

--- Na, gerai, padarysim ją poniją.

--- Kuomet?

--- Ryto.

--- Tėte, padarykime šandien!

--- Na, gerai.

Jis ploja delnias ir pasipardamas bėga virtuvėn pranešt Agnesai, kad pats tėtė ją vadina ponija, ir kad ji dabar nebeturinti valgyt "polentos".

Jis užduoda man keistą klausimą.

--- Tėte, kodėl ožkos su ragais? Aš juokiuos.

--- Delko gi tėtė?

--- Delto, kad Dievas jas tokio-mis sutvėrė.

--- Na o kodėl mes be ragų?

--- O ar tu norėtum turėti juos?

--- Taip, tėtė, jie man labai patinka...

Matote, koki keisti mano vaikščio geismai?

Vertė S.-s.

Pabėgėlių sugrįžimas Rygon.

Anadien šiaur-Vakary gelžke-liu sugrįžo daug rygiečių su vi-su bagažu. Sugrįžusieji labai džiaugės, kad pateko atgal Ry-gon, nors ir prisikentę daug vargo. Visą laiką buvę labai sunku gyventi artimesniuose Vidžemės miestuose: trukę bu-tų, smulkųjų pinigų, valgomų-

stų daiktų ir t.t. Ir patįs tų mie-sių gyventojai jautėsi labai ap-sunkinti pabėgėlių užpludimu, nes ir jiems reikėjo kartu su pabėgėliais kęsti visą gyvenimo pabrangimą ir nepatogu-mus. Atvažiuosieji pasakoja, kad norinčių grįžti Rygon bu-tų kur kas daugiau, jei jų ne-sulaikytų žinomi parėdymai, trukdantieji įvažiuoti Rygon.

Artimesniuose Vidžemės mies-tuose palikę pabėgėliai nei gir-dėti nebe nori apie tolimesnį va-žiavimą dabartinėse aplinky-bėse į vidaus Rusijos miestus. O be to Rygoje gyvenimas, ne-žiūrint viso brangumo ir karės lauko įstatymo, esąs kurkas pi-gesnis, kai sveturi.

Amerikos Lietuviu Gyvenimas

Mūsų korespondentų Pranešimai.

MT. CARMEL, PA.

Margumynai.

Šitas miešelis yra nedidelis. Randasi čia į 30,000 gyventojų. Yra ir lietuvių į du tris tūkstančius. Tuli lietuvių turi savo šokių tokių būtinus. O biznierių galima priskaičiuoti į penkiolika — be salininkų. Vienuomeniško veikimo nematyti. Neseniai draugai turėjo parangę prakalbas protestui prieš drg. Lawson'o nuteisimą. Tris kalbėjo angliskai, vienas lenkiškai; buvo da ir lietuvis kalbėtojas, ale jis jau nebekalbėjo: viena — dėl vėlyvo laiko, antra — todėl, kad lietuvių mažai teatsilankė prakalbosna. Kalbėtojas pasižadėjo kitą sykį pakalbėti.

Darbai eina prastai. Dirbama dvi—tris dienas savaitėje. Žmonės dėjuoja, kad nepragyvenimui negalima užsidirbti, o čia vis išlaidos. Vien tik bažnyčios reikalams priseina mokėti po 75c mėnesyje. O kur draugijos, apdraudos ir kiti dalykai?

Mūsų kunigas keikia žmones, kurie neina bažnyčion. Bet ar tie žmonės turi ką valgyti — to kunigas nepaklausia jų. Tad ką jau apie užsimokėjimą dešimtuko bažnyčioje bekalbėti.

Kristus pasakė: "Mylėk artimą kaip pats save," o mūsų kunigas agituoja parapijonis nelaikyti savo namuose žmonių, kitaip negu kunigas liepia manančių.

Kristaus mokslas išgaravo kunigui iš galvos. Ir aš patariau broliams darbininkams mažiau kunigų klausyti, o daugiau skaityti naudingas knygas ir laikraščius. Juose greičiau išganytą rasime.

MT-carmelietis.

WESVILLE, ILL.

Senio broliu.

"Naujienu" nr. 239 tulas Senio Brolis sako, Vyrai rašykite, bet neapsilenkite su tiesa. O pats apsilenkia su taja tiesa. Pavyzdžiui, jisai sako, kad T. F. balius turėjęs nuostolio. Mes gi turėjome pelno net \$34.25. Tai parodo, kad Tamsta apsilenki su tiesa, ir dar kitus bari. Taip daryti juk netik negražu, bet ir nepadoru.

T. F. Raštininkas.
Gana to ginčo. Red.

GRAND RAPIDS, MICH.

Rugsėjo 26 d. čia vietinėje Lietuvos Sunų Draugijos svetainėje įvyko čionikščio Lietuvos Šelpimo Fondo komitetų parengtas vakaras. Vaidinta "Likimo bausmė." Tarpais griežė lietuvių benas. Buvo ir pamarginimų: monologų deklamacijų, o Tėvynės Mylėtojų 58 kuopos choras sudainavo keletą dainelių. Buvo da kviesta prisidėti su dainomis L.S.S. 56 kuopos choras ir šv. Petro ir Povilo bažnytinis choras. Bet tuodu chorų atsisakė dalyvaui.

Pelno vakaras davė 16 dolerių. Lošimas žmonėms patiko. Pinigai bus pasiųsti L. S. Fondo išdan.

Reikia pažymėti, kad veik vienį pirmiečiai žmonės pas mus atsižymi savo veikimu, parengdami teatrus, koncertus,

Mūsų 25-tas metinis Rudeninis Atidarymas

Pradedant nuo Ketvergo, Spalio-Oct. 14, ir per visą savaitę.

Nepaprasta auka del Subatos, 30 Stampų absoliutiškai dykai! Atsineškite savo knyga, o mes duosime jims 30 Stampų dykai. Mes nėkad nedarėm tokios aukos kaip ši; todėl naudokitės tai Subatoje, Spalio = October 16

žadindami iš miego kitus ir patįs tobulinasi. Kiti gi da miega.

Priminsiu da ir negirtina šv. Jurgio draugystės pasiėlgimą. Prieš kiek laiko, sumanius L. Šelp. Fondo komitetams paruošti aukų rinkimo tikslu J. Demčui paprašius šv. Jurgio dr-jos pirmininko A. Barševskio duoti vakarui svetainę uždyką, pastarasis pažadėjo. Bet ve — prisiartinio lošimo diena. Jau buvo ir plakatai atspausdinti ir dalinami žmonėms. Tik štai tas pats A. Barševskis pranešė, kad svetainę kaštuos rengejams 5 doleriai. Komitetui, nors jau mažai beliko laiko, kreipėsi į minėtą jau Lietuvos Sunų Draugystę, gavo iš jos svetainę uždyką; tą pačią naktį perdirbo plakatus ir vakaras, kaip jau pranešiau anksčiau, įvyko Lietuvių Sunų Draugijos salėje.

K. Bijunėlis.

GARY, IND.

Kunigas renka savo avelas.

Čia parapijonis turi labai darbštų kunigą, kuris smarkiai sukruto agituoti, kad kaip galima greičiau bažnyčią pastatytų. Kas nedėdienis jis atsibaladoja iš Indiana Harbor, Ind. pamaldų laikyti. Per pamokslus jis šaukia, kad vietiniams lietuviams butinai reikalinga bažnyčia. Nėgana ir to: kunigas ir mitingus rengia kas nedėdienis.

O! bėda tik, kad tie žmonės nelabai klausio jo ir atsilankę susirinkimam, gieda kiekvienas savo giesmą. Kunigas gi klausio, klausio, ir mato, kad niekas neišsina, nes kurie gieda pagal kunigo muziką, tie akimis nebemato, o kurie liepsni — tie visai ką kita kalba. Pastarieji mat nenori, kad bažnyčia taptų vyskupui atiduota, ir nenori laiptų, kad visas bažnyčios įplaukas kunigas su gaspadine valdytų. Taigi jie nori tautiškos bažnyčios. Kunigui, suprantama, panašios kalbos nelinka.

Matydamas, kad iš to jo darbo vaisių nėra, jis nutarė sau vienas pabandyti per stubas pereiti, užrašinėdamas vardus ir pravardes. Tuo budu norėta pamatyti, ar daug žmonių prisirašys. Na ir pradėjo darba.

Ėjo į kožną stūbą ir kiek tik rado lietuvių — visus, sako, surašęs, neišskiriant nei lietuvių protestantų, kurių čia nemažai yra. O tuli šneka, kad kunigas neaplenkęs neužrašęs nei kunigo Bimbos parapijonų, kad tik didesnę kaimenę pririnkus.

Ale be reikalo kunigas trisiasi: Gary lietuviai supranta, kokiais rečėjais jis bando juos apkalti. Jei mes, Gary lietuviai, statysim bažnyčią, tai pastatysim ir be kunigo. O kunigas gali čia nė neagentauti — apsisieim ir be jo.

Bukite atsargesni su laiškais. Tulas begėdis saliuininkas J. praplėšė tulo X. lašką. Kokiais tikslais jis tai padarė — dievai žino. O gal tai jau ir nebe pirmas kartas jam toks darbas?

Kadangi, daugeliui darbininkų laiškai ateina jo saliuono adresu, tai perspėjau, kad su tokiais ponais reikaliu jie neturėtų. Negera mada yra gauti laiškų saliuono adresu. Jeigu jau ne-

galima aplaikyti jų adresu namų, kuriuose gyvenate, tai paduokite adresą kito kokio biznio adresu. Atminkite, kad aplankymas kožno jūsų laiško ar laikraščio jums kaštuoja mažiausia 5 centai, o jei da saliuininkas atsiliepia: "O man ar ne užfundysi?" tai kaštuoja ir daugiau. Draugai, bukite laisvi, nepasiduokite saliuininkams nelaisvėn.

Gvėždikas.

KULPMONT, PA.

Keletas vaikių susitarę surengė čia 2 d. spalio š. m. prakalbas. Kalbėtoju buvo pakviestas buvęs "Kovos redaktorių J. B. Smelstorių. Kadangi plakatai del išgarsinimo prakalbų nebuvo daryta, tad publikos pirmą vakarą susirinko nedaug.

Kalbėtojas nuosekliai papasakojo apie žmonijos praeitį, apie organizaciją, apie S.L.A., truputį paagitavo už lietuvių-kandidatus šio miestelio viršininkus ir galop satyriškoje formoje apibūrė moterų lygias su vyrais teises ir šeimynišką jų gyvenimą. Publika visą laiką ramiai užsilaike ir su didele atyda klasėsi.

Pabaigus kalbėtoju kalbėti, to vakaro tvarkadaris atsikreipęs į publiką paklausė, gal kam iš klausytojų buvo kas neaišku arba kas nors ką tokio gerai nesuprato, kad užklaustų kalbėtojo. Tuomet viena moteris atsisitojo ir į kalbėtoją atsikreipus užklausi: "Ar tu čia augęs, ar iš Lietuvos atvažiuavęs?"

"Iš Lietuvos," atsakė kalbėtojas, "nes jeigu nebučiau iš Lietuvos, tai nemokėčiau nė kalbėti lietuviškai." Tuo ir užsibaigė šis vakaras.

Lietuvos Sunų Draugystės keli nariai pasitarę tarpe savęs užkvietė ant rytojaus tą patį kalbėtoją laikyti prakalbą "Lietuvių Citizens Klubu" svetainėje. Kalbėtojas sutiko. Čia jau keliūs sykius daugiau buvo publikos susirinkę. Mat tą dieną buvo šventadienis ir visi nuo kasdienio užsiėmimo buvo liuosi.

Siuo atveju kalbėtojas kalbėjo apie Europos karę, apie darbininkų vargingą padėjimą ir dalį kitą vakarikištes savo kalbos atkartotojo, tik žinoma, biskį kitokioje formoje. Padengimui išlaidų per abu vakarus aukų surinkta \$3.75.

Kaip pirmą vakarą Public School name, taip ir "Lietuvių Citizens Klubu" svetainėje, publika užsilaike labai pavyzdinčiai, už ką kulpmoniečiai verti pagyrimo. Rengėjai labai rūpinosi, kad neiškiltų kokie nesmagumai laike prakalbų, kadangi jos čion buvo da pirmą sykį parengtos. Publika betgi ant tiek buvo džentelmonišką, kad jokių tvarkdaryų nereikėjo, idant susirinkime palaikyti ramumą. Visą laiką ir visi su didžiausia atida gaudyte gaudė kiekvieną kalbėtojo pasakytą žodį.

Abelnai sprendžiant, prakalbų į vietos listuvius padarė neblogą įspūdį. Dabar daugelis net tokių, kurie pirm jokio supratimo apie prakalbų vertę neturėjo, atnšė penkinę siūlo, kad vėl surengti prakalbas.

Bon Ami.

KEWANEE, ILL.

Triukšmingas susirinkimas.

Spalių 3 dieną mūsų mieste atsibuvo triukšmingas šv. Antano parapijos susirinkimas. Priežastis to triukšmo buvo šio: kias: Vienas vietinis parapijonas aplaikė iš Chicago telegrama, kad jojo duklė staiga pasimirusi... hotelyje. Tėvai paršivežė ją į Kewanee ir norėjo palaidoti vietinėse lietuvių parapijos kapinėse. Tam labai pasipriešino kai kurie lamsunėliai. Taigi ir įvyko kalbamais susirinkimas. Susirinkime atsižymėjo savo netaktingumu tos parapijos prezidentas — pas Zeglis. Jisai užsispyrė ir šaukia, kad esą negalima laidoti su bažnytinėmis apeigomis ir dar gi parapijos kapinėse. Tulas atsistojęs pasakė, kad velionės tėvai turi kapinėse lotą ir gali su juo daryti ką tik nori. Tas nepatiko mūsų prez-

Parduodame namus

Kurius Apsimoka Pirkti!

	Randa. Kaina.
1) 8 gyvenimai po 4 ir 5 kambarius, murinis	\$76. \$7000
2) 3 gyvenimai po 4 ir 5 kambarius, murinis	\$75. \$6700
3) 6 gyvenimai po 5 ir 6 kamb. ir maudyklės	\$85. \$8000
4) 3 gyvenimai po 6 kambarius, maudyklės, skalbyklos	\$65. \$6000
5) 4 gyvenimai, po 4 ir 6 kamb., maudynės	\$58. \$6000
6) 2 augstų medinis, storas ir 3 gyvenimai	\$75. \$7000
7) 4 gyvenimai po 4 kambarius, murinis	\$36. 3400
8) 4 gyvenimai po 4 kamb., muro ir medžio	\$40. \$3300
9) 3 gyvenimai po 5 ir 5 kambarius, muro ir medžio	\$33. \$3300
10) 3 gyvenimai, 3, 4 ir 6 kambariai, medinis	\$31. \$2400

Visi virš paduoti namai yra geroj vietoj, geri ir gražūs.

Šimtai kitų namų visokių rūšių ir kainų parsiduoda pas mus. Turime taipgi šimtus lotų nuo \$100 ir brangesnių po visą miestą. Perkant namą iš mūsų Banko gausite paskola be jokio klapato. Beveik kiekviena iš viršpaduotų namų galite pirkti įmokėdami \$1000, ar daugiau, o restą išmokėti lengvomis išmokėtimis. Mes turime namus, kuriuos galima nusipirkti įmokant nuo \$100 ir daugiau.

Del platesnių žinių kreipkitės į mūsų ofisą,

Depositors Real Estate Company

(Depositors State and Savings Bank Building)
4633-4637 South Ashland Avenue,
Telephone Yards 7020.

Arba į namus pas

J. J. HERTMANOWICZ, Vedėjas.

3133 EMERALD AVE.

Telephone Yards 1311.

DYKAI DYKAI DYKAI

MUSU SPECIALIAI GERA KAVA-19c SVARAS. PUODUKAS IR TURELKAFTE ARBA GRAZI TORELKA DYKAI SU KIEKVIENU SVARU MUSU KAVOS-29c SVARAS
Geriausias sviest as sviestas 25c svaras. Labai geras namie dirbtas nesudydas sviestas - 31c svaras. Svieži nuo Ukrs atvežti tikiniai 24c svaras
Sios kainos perodo jums, jog jus turite pradėti pirkti visokius valgius pas mus. Jus pamatysit, kad mūsų valgomi daiktai yra geriausi ir už žemiausias kainas.

NEW CITY BUTTER STORE 4739 So. Ashland Ave. Chicago, Ill.

ATKINS AND FREUND
DEPARTMENT STORE
4805-07-09 11 ASHLAND AVE.

dentui ir jisai taikėsi gana nemandagiai pavaišinti tą žmogų. Betgi — teisybės balsas čmė viršų: susirinkusieji nutarė, kad galima laidoti su visomis apeigomis. Dabar tie ponai labai užsirustinę ant balsuotojų. Argi negėda jums? Ne toji mergaitė buvo kalta, kad ji iškrypo iš tiesiojo kelio, bet visas šiandieninis surėdymas. Tokių nelaimingų aukų randasimtai tukstančių. Rodos, tik pasigailėti reikėtų, bet tuo tarpu randasi žmonių, kurie ir pastarojo atilsio pvydi jai... Sammatykitės! *Vinco Sunus.*

SKOLINA PINIGUS

Skolintu pinigų ant antro morgicio ant jūsų nuosavybės. Kokią nors sumą nuo \$100 ir augčiau išmokėsite mažu mėnesiniu mokesčiu. Mokesite tik mažiausią nuosimti Chicago. JULIUS L. MARKS
79 W. Monroe gatvė, kampas Clark gat., kambarys 603. Telephone Randolph 4200.

NAUJA KNYGA

Milėtojai: muziką ir dainas, 8 lekcijos lietuviškoj kalboj išsimokinimo notų). "Gaidų" ant visokių instrumentų kad ir nėsi matės gaidų, išmoksi be mokytojo, kuriam moketum 50 c. už vieną lekciją. Knyga \$1.50 parduodu už \$1.00.

GEO. BARONAS,

P. O. McKEES ROCKS, PA

Sventos Prakalbos

Kun. M. X. Mockus kalbės temoje: "Kokis yra skirtumas tarpe Rymo-Katalikų Bažnyčios ir Neprigulmingos Tautiškos Bažnyčios." Serdoje, 13d, Spalio (Oct.), 1915, Columbia svet., 1700 West 48th St., kampas Paulina St. Pradžia 7:30 val. vakare. Ant šių prakalbų kviečiami atsilankyti vyrai ir moteris, tautiečiai, katalikai, bedieviai ir socialistai, nes išgarsite negirdėtų dalykų apie Rymo-Katalikškas Bažnyčias ir Neprigulmingas Tautiškas Bažnyčias. Padengimui išų įžanga 10 centų. Kviečia visus L. L. Dr-jos

DMITETAS

Tai yra Včelik's Nauja Fotografijos Studija

Kurią Jus turite pamatyti. Ji turi daugiau pagerinimų, negu kita kokia studija ir mes galime be jokio vargo padaryti geresnius paveikslus. Musų puikus įrengimas ir ilga praktika musų senoj vietoj 1634 Blue Island Ave, yra jums geriausia užtikrinimu puikaus darbo. Jus esate maloniai kviečiami atilankyti mūsų naują vietą. Musų specialiskumu yra vestuvių fotografijos.

1147 W. 18th St., kamp May St., Chicago, Ill.

Lietuvaite maloniai jums patarnaus.

LIGONIO ŠEIMYNOS PADEJIMAS JEI JISAI NEPRIGULI PRIE

S. L. A.

Visi lietuviai rašykites prie Susivienijimo Lietuvių Amerikoje kur galite apsaugoti savo gyvastį ant \$150 iki \$1000 ir priegtam, mokėdami po 30 c. į mėnesį, gaunate iš S. L. A. po \$6.00 į savaitę pašalpos ligoje.

Reikalaudami informacijų, kreipkitės šiuo adresu:

A. B. STRIMAITIS, S. L. A. Sekr.
307 W. 30th St., New York City.

NAUJIENAS

The Lithuanian Daily News

Published daily, except Sunday, by
Lithuanian News Publishing Company,
Inc. Address: Naujienos, 1840 S. Halsted
St., Chicago, Ill. Telephone, Canal 1585
Entered as Second-Class Matter March 7,
1914, at the Postoffice at Chicago, Ill., un-
der the Act of March 3, 1879.

NAUJIENOS

Pirmas Lietuvos dienraštis Amerikoje
Šis ir Chicago kasdien išskiriantis Nedė-
lienis.
Išleista Naujienų Bendrovė.

Prenumeratos kainos:
Chicagoje — per išnešiotojus 12 cen-
tų savaitėje. Pašto siuntiant, Chic-
agoje metams \$6.00, pusei metų \$3.50.
Kitur, ne Chicagoje, metams .. \$5.00
Pusei metų .. \$3.00
Trijų mėnesiams .. \$1.75
Dviem mėnesiams .. \$1.25
Europoje, metams .. \$7.00
Savienų dienraščio numeris kainą 2c.
Adresas: Naujienos, 1840 S. Halsted St.,
Chicago, Ill. Telefonas, Canal 1585

Asmeniški pasikalbėjimai su Redak-
cija tikrai šio mėnesio dienomis nuo 5
iki 5½ val. vakaro.

Redakcijos Straipsniai

RUBSIUVIAI LAIKOSI.

Vakar po pietų Chicagos rub-
siuviai padarė milžinišką paro-
dą miesto gatvėse. Dalyvavo
joje tiek daug žmonių, kad pro-
cesijos nė galo, nė pradžios ne-
buvo galima užmatyti. Net
kapitalistų laikraščiai rašo, jo-
gei parodoje maršavę apie 15-
000 asmenų.

Šita demonstracija streiki-
ninkai dar kartą sumušė mela-
gingus pramonininkų plepalus.
Streikas, pasirodo, visai neke-
tina irti. Jame kaip laikėsi,
taip ir tebesilaiko dešimtys tuk-
stančių. Ir jie laikosi pavyz-
dingai.

Kuomet kapitalistai iš ap-
maudo nebežino nė ko stver-
ties; kuomet jie siudo mušei-
kas policistus ant ramių žmo-
nių, darbininkai elgiasi tvar-
čiai ir žiuri ateitin pilnomis
drąsos ir vilties akimis. Jie y-
ra įsitikinę, kad streikas bus
laimėtas.

Tikrus žvilgsnius galėjo va-
kar pastebėti kiekvienas, kuris
matė tą milžinišką streikininkų
procesiją. Ir kas juos pa-
stebėjo, tas nebegalės daugiau
abejoti, jogei Chicagos rubsiu-
viai laikysis, iki nepergalės sa-
vo išnaudotojų.

"AMERIKA PIRM VISO."

Viename dideliame apvaikš-
čiojame prezidentas Wilsonas
užvakar paskelbė obalsį, kuris
entuziazmu pripildė buzuaziš-
ką spaudą. "Amerika pirm
visko" (America first) — už-
reiškė jisai.

Sako, kad po šituo obalsiu p.
Wilsonas yra pasiryžęs varyti
ateinančiųjų metų rinkimų
kampaniją. Jeigu taip, tai rei-
kia pripažinti, jogei jisai turi
neblogą politišką uoslę.

Dabartinis momentas yra
kaip tik toksai, kada visokie pa-
triotiški šauksmai gali rasti
daugiausia pritarimą miniose.
Juo jie patriotiškesni yra, juo
karštesnį pritarimą jie gali ra-
sti.

Nes dabar didesnėje pasaulio
dalyje eina mirtina didelių ir
mažų tautų kova. Ji intempė
tautinius žmonių jausmus iki
tokio laipsnio, kad jie ap-
valdė net daugelį rimtų
revoliucijonierių, buvusių nu-
siskračiusių nuo patriotizmo
prietarų.

Intempio patriotizmo banga

tečiaus užtvindė ne vien kariau-
jančias šalis, bet ir neutrales,
o ypač tokias jų, kuriose, kaip
Suvienytose Valstijose, gyvena
daug išeivių iš kariaujančiųjų
šalių. Ant tos bangos užkopus,
šiandie yra lengviausia iškilti.

Savo obalsiu Wilsonas pri-
trauks prie savęs tą didžiumą
grynai amerikoniškos ir su-
amerikonėjusios buržuazijos,
kuri plojo delnais, kada prezi-
dentas tolyn vis aštresnes notas
siuntinėjo Vokietijai ir tolyn
vis aiškiau rodė norą paremti
"rengimosi" (prie karės) poli-
tiką.

Bet tuo obalsiu jisai pri-
trauks ir tuos dar nesuameri-
konėjusius elementus, kurie
simpatizuoja talkininkams.
Nes žadžia "Amerika pirm vis-
ko" Wilsonas, be abejonės, no-
rėjo nupeikti visų pirma "leu-
toniškų" šalių išeivius, kurie A-
merikoje varė ir tebevaro agi-
taciją už senasias savo tėvynes.

Bus gaila, jeigu Wilsono o-
balsis suvedžios šios šalies dar-
bininkus. Jo "Amerika" yra
merika" statydami pirm visko,
darbininkai išsižadės savęs.
ne Amerikos darbininkai, bet
Amerikos kapitalistai. Jo "A-

Skaitytojų Balsai

Už nuomones išreikštas šia-
me skyriuje, Redakcija neat-
sako.

KODEL TAIP?

Esu pastebėjusi, kad tarpe
lietuvių esama labai keistų (?)
papročių. Kartais lietuvis pri-
taria ir tam, su kuo jis anaip-
tol nesutinka. Ar tai yra dalis
veidmainybės, ar tik taip sau
kaimiškas "nedrasumas?" —
Ir vienas ir antras.

Aš nieko nesakysčiau, jei tu
lošimu užsiimtų žmonės "iš
anos pusės." Bet jeigu patis
musiška dar vis nepameta to,
tai — ar nereiktų truputuką pa-
kugždėti jiems: vyrai, ne savo
vežimam įsėdote!

Tasai ne savo "vežimas," ma-
no nuomone, yra didžiai nepir-
veiviška mūsų pirmieji vyrai
veidmainystė linkui dailiosios
lyties — moters. Daugelis mu-
sų vyrų, kolei jie dar neženoti,
stengiasi nuduoti save kuo di-
žiausiais moterų teisių apgy-
nėjais, dar daugiau — jų pa-
livosuotojais. Kad tai yra da-
žiausia tik pridengta veidmai-
nystė — tai pamatysite paskui.

Mūsų vyrai, visoje didžiūmo-
je, yra tai saunyliai aktoriai.
Miklus liežuvelis saldi kalbėlė,
tukstančiai vylingingų apžūdų
— ot pirmoji Kupido (Meilės
dievaitis. Red.) ataka, kuri
baigiasi dažniausia suvilioji-
mu, arba ir visišku paniekini-
mu jaunikaitės. —
Tegul neįsivėidžia mūsų pir-
meiviai vyrai. Jeigu aš kalbu
apie tulas jų ydas — aš gerai ži-
nau, kad nepiracivių tarpe to-
kie apsiireikšimai dešimteriopai
didesni.

Antra jų yda, tai slėpimasis
už "lygių teisių" kaukės. — Ko-
lei mūsų vyras neženotas, kolei
jis, taip sakant, "žvejoja" — jo
"sufragizmas" neturi rybų.
Bet vos pavyksta pagauti sau
"žuvytę" — jo apžada dingsta.

Visas pirmiau demonstruotas
teises jisai pasilaiko sau. Kad
jis mano žodžiai nėra tikrai
pramanyta pasaka, pažvelgkite
į mūsų pirmieviškas draugijas.
Kiek jūs tenai rasite moterų?

Negi jūs manote, kad tų draugi-
jų nariai tokie nuo pasaulio bė-
gantys Jokubai, kurie, pasak tu-
los šventos giesmės: "nevalgė
mėsos, neragavo laukų?"... Ne,
jie visų senovės prietarų atsi-
sakė. Bet... jų moteris dar
tebesti vergijoje! Jie nenori
apšviesti jas. Jie nė neban-
do įskiepti josna norą prie vi-
suomeniško darbo... prie orga-
nizacijos, kurioje jų taip maža,
o bet nereikalinga.

Kodel taip? Mažu jie patis
atsakys į tai.

Gražioji Kalniūtė.

PARAPIJONIO BALSAS.

Šiandien Chicagoje streikuoj-
ja apie 30,000 darbininkų. Jei
kas jų vieton eina dirbti, į tą
žiurima, kaip į priešą, kaip į
bosų rėmėją.

Šiandien Chicagoje tulose pa-
rapijose streikuoją keletas tuk-
stančių parapijonų prieš savo
bosus. Jeigu kuris streikininkų
remia tos rūšies bosus — jis
taipgi vadinamas yra skebu.

Kaip kriaučiai taip parapijo-
nų streikuoją už savo tiesas.
Skirtumas tik tame: kriaučius
remia visi darbininkai, o para-
pijonų ne, nors parapijonų sa-
vo didžiūmoje tokie jau pat
darbininkai, kaip kriaučiai.

Kuomet parapijonų strei-
kuoja, kitos draugijos — tautiš-
kos — randavoja parapijines
svetaines baliams, teatrims ir
kitokiems reikalams ir tuo bu-
du remia parapijos bosus, reišk-
ia — skebauja.

Nejaugi tos draugijos neran-
da nusišamdymui, kitur kur
nors svetainių?

Negerai daro tautiškos drau-
gystės, nes apsunkina mums
kovą už mūsų tiesas.

Parapijonis.

Sventoje Rusijoje

Nubaudimo delei už mano
norą pabėgti, mane nuteisė ke-
terias metais sunkių darbų
Karoje ir keturiom dešimtim
rykščių. Mano kamaraitėn
atsilankė daktaras apžiūrėti,
ar aš busiu pakaktinai tvirta,
kad išlaikysiu kančią. Aš susyk
perpratau, jog bijodami nu-
plakti moteriškę, "politiškąją",
pirmutingę, jie, apskelbdami
mane persilpnę esant, kad iš-
laikius bausmę, norėjo padary-
ti pradžią, idant ateityje būtų
galima plakti kitas. Aš užrei-
škiau, kad esu ganėtinai tvirta
ir kad teismas neturėjo tiesos
išduoti tokią bausmę, nebent
nuplaktas iškarto. Nuospren-
dis liko neįsipildytas.

Keliom savaitėm vėliau pa-
bėgo aštuoni politiškieji, palikę
savo vietose manekinus. Ka-
dangi sargai niekuomet ne-
užimdavo dabojuimui kalinių
laiko daugiau, kaip metimas
trumpo žvilgsnio nešvankion
tamsion kamaraitėn, jie neat-
dtingė klastos gan ilgą laiką.
Paskui raiti kazokai leidosi
gaudyti. Žmoniy medžioklė
prasidėjo. Tuli pabėgėlių mi-
škų tankumynais, per kalnus ir
pelkes už tukstančių mylių pa-
siekė Vladivastoką ir Ameriką
plaukiančius laivus. Čia juos
dokuose betgi sugaudė. Visi
buvo sugrąžinti atgal Karon.

Už jų pabėgimą mes visi li-
kom nubausti. Vieną rytą ka-
zokų sargyba atsilankė mūsų
kamaraitėsna, pagriebė mus,
nuplėšė mūsų rubus ir apvilko
mūsų pirmieviškas draugijas,
parazitų. Tos scenos negali

buti aprašytos. Vienas mūsų
kėsinosi nusižudyti. Kalėjimo
valdžią nuvarius senan kalėji-
man, sugrudo mus į tamsius
urvus — dvokiančius mažus
tvartus žemo priskretusio bu-
dinko, dviem pečiais ir dviem
langais. Kiekvienas mūsų tu-
rėjo tvartą šešių pėdų ilgio ir
penkių pėdų pločio. Žiemos
naktimis tvarteliai palikdavo
atviri šilumos įleidimo delei,
bet vasaros metu kiekvienas
kalinių budavo uždarytas sa-
vame tamsiame urvelyje.

Tris mėnesius mes nesinau-
dojom buvusiais tvartuose suo-
lais, kovojom kandalais ir vie-
drais karšto vandens, lig pas-
kutinė kirmėlė liko išnaikinta.
Mus pasodino ant juodojo ur-
vo dieto — juodos duonos ir
vandens. Trejus metus mes
nekvėpavom išlaukiniu oru.
Mes be paliovos kovojom su
išniekinimu palietusiu mus.
Po vieno atsilikimo, mes su-
gulėm nei eilė mirusių moterų
devyntas dienas neimdamos
valgio, koliai tuli reikalavimai
tapo įsipildyti iš sargų. Šitas
alkanas streikas buvo vartoja-
mas atkartotinai. Kad pavert-
tus jį niekais, mums surišdavo
rankas ir kojas, o kazokai spē-
ka grūzdavo per gerkles valgi
gilyn.

Kara, man ją apleidus, tapo
da blogesnė. Kad davus sup-
rasti, kas įvyko, aš papasako-
siu istoriją mano brangios
draugės Marijos, moteriškės
plačiu išauklėjimu ir gilų ty-
rumu. Į trumpą laiką po ma-
no išėjimui Marija buvo liudy-
toja to, kaip vienas urednin-
kas, dažnai įžeidžiamas mote-
ris, mušė poniją Sigidą. Dviem
dienom vėliau ji regėjo Sigidą
mirštant, vaitojančią ir apsilie-
jusią kraujais nuo plakimo; tą
naktį matė ji tris moteris papil-
dant saužudystę, kaip pro tes-
tą prieš panieką; ji sužinojo,
kad dvidešimt vyrų kėsinosi
atimti sau gyvastį sekamą na-
ktį ir ji, nusprendė padidinti
protestą užmušimu už Baika-
lo apskričio gubernatoriaus,
kurio įsakymu Sigida liko nu-
plakta. Tuo laiku Marija bu-
vo neščia. Ji paliko vyrą, nu-
keliauvo už šimtų mylių į guber-
natoriaus gyvenamą namus ir
nušovė jį. Tris mėnesius pra-
leido ji šaltoje, prikloje atski-
rtoje kamaroje, kurioje del
trumpumo negalima buvo gu-
lėti išsitiesus, nei negalima bu-
vo stovėti staliai, nešiodama
jau numestą nudėvėtą kalinio
rubą, miegodama ant plikų
grindų, kankinama kirminių.
Ją nuteisė pakorimui. Ji svy-
ravo dabar, ar duoti gyvybę da-
negimusiui kūdikiui. Ji ži-
nojo, kad išdavus paslapty, jo-
sios pasmerkimas myriop liks
pakeistas kalėjimu. Ji nus-
prendė tylėti ir paaukauti kūdi-
kį, idant, pasmerkima įspil-
džius ir jos paslapčiai išėjus
aiškštėn, Rusijos visuomenėje
paliktų didesnis įspudis. Jos
padėjimas vienok buvo ati-
dengtas ir ji tapo išgabenta Ir-
kutkan. Buvo žiemos vidurys,
keturios dešimtys laipsnių šal-
čio. Jie ėjo. Jai neduota nė
ploščiaus, nė batų, nekurie a-
reštantai, keliaus su ja viena-
me buryje, davė jai savo dra-
bužius. Jos sunus gimė ir mi-
rė kalėjime, ir netrukus po to
ji pati mirė taipgi.

Versta iš Breškovskaja. K.

PRANESIMAS.

Del laikurių kliučių "Prusų
Lietuvio Atsakymu" tąsa nega-
lėjome indėti į šį numerį. Tilps
pėtnyčioje.

Vyčių Vakarieneje

(Feljetonas.)

Tamsus, liudnas, ukantuolas
rudens vakaras. Stiprus, šal-
tas rudens vėjas cypdamas ir
kaukdamas, lyg avių bandą ge-
na per dangaus skliautą pilkus
visaip iškarpytus debesėlius, ku-
rių protarpuose retkarčiais
maloniai sumirga amžini dan-
gaus žiburėliai — žvaigždutės.
Buvęs pavasario gražybų gar-
bės vainikas, triufas perga-
lės — gamtos atgimimo, dabar
jau pageltę medžių lapai, be
gailesčio pracių mindžioja-
mi ir vėjo verpetų sukami, liu-
dnai šlamėjo melancholiška
rudens giesmė.

Ėjau viena lietuvių apgyven-
ta Newarko gatvių, užsiklausęs,
nors liudnomis, bet žavinančio-
mis rudens melodijomis.

— Meldžiamasis, pasakyk, ka-
me čia yra lietuviška svetai-
nė?.. aš nieku būdu negaliu su-
rasti. — Pasigirdo užpakalį
manęs plonas moteriškas bal-
selis.

Aš atsigrižau. Prieš mane
stovėjo gana dailiu veideliu
jauna mėlynakė.

— O ką, tamsta, ten nori ra-
sti? — iš savo pusės užklausaui
aš.

— Va, tai nežinau ten šiandie
"Vyčių" vakariene.

Aš pasakiau. Mergina kaž-
kaip kokiškai mirtelėjusi a-
kule nubėgo parodytu keliu...

— Kažin, ar nenuėiti ir man
į "Vyčių" vakariene? — galvo-
jau pats sau, — jog būtų indo-
mu pamatyti, kaip tie lietuviš-
ki ricieriai linksminasi. Taip
bemaštydamas užsikišau ran-
ką į kišenę. Ten da buvo kele-
tas sidabrinų skambučių. Nie-
ko nebemaštydamas pasukau
svetainės linkui.

Netrukus atsiduriau gana ge-
rai nušviestoje salėje. Links-
mai, lengvai plaukė akordai
lietuviško "suktinio." Gyvai,
graikiškai jaunimas susikybęs
į poras šoko, tą taip primenan-
tį man Lietuvos vakarėlius šo-
kį... Nudulinau toliman sve-
tainės užkampin ir atsisėdau,
idant niekam nekliudyti. "Vy-
čiai" sustoję šokę ir pradėjo
vašinti svečius vaisiais, limo-
nadu ir užkandžiais. Per sve-
tainę bėgo žinomo lietuviško
salūnininko šuo, apkabintas
skrajojantios krasos nume-
riais.

— Naujas "Vyčių" narys! —
girdžiasi iš kažinkur balsas.
— Chi, chi, chi! — girdžiasi
salėje vos sulaikomas juokas.

Tuo tarpu mano domą at-
kreipė savęs sustojusi netoli
manęs jauna graži "vyčių" po-
relė, kuri smarkiai tarpe savęs
gintėjasi.

— Barbut! — karščiausiai
vaikinas — jeigu tu daugiau
manęs nemylėsi, tai aš išstosiu
iš "vyčių" ir liksiu tokiuo pat
pirmieviu ir bedieviu, kokio
buvau Lietuvoje, kuomet lan-
kiau "Saulės" kursus...

— Dainuos "vyčių" choras —
pranešė pirmininkas.

Prasideda dainos. Iš antros
pusės salės prisiartina prie ma-
nės jaunas vaikinas. Iš visa-
ko matyt, kad jis paprastas
Lietuvos kaimietis. Apžiūrė-
jęs mane indomia iš visų pu-
sių, permetė akimis nuo galvos
iki kojų, ir vėl atgal. Nepažis-
tamas atsisėdo šale manęs. Tur-
but mano "feisas" jam patiko,
kad jis tuojaus užkalbino ma-
ne.

— Na, kaip jums patinka tas
vakarėlis?

— Nieko sau, nieko. — Gy-
riau aš. Labai puikus. Be

svaiginančių gėrimų... nespė-
jau aš ištarti "gėrimus" kaip
pro mus praciua pora gerokai
nusišnapsavusių "ricierių"...

— Taip, tamsta — tęsė toliau
pradėtą kalbą nepažįstamasis
"vytis." — Puikiai dainuoja,
puikiai visko mokina, puikiau-
si draugija, bet vienas dalykas
joje yra negeras...

Čia "vytis" bailiai apsidairė
aplinkui ir pertraukė savo kal-
bą.

Mane toks "vyčio" pasielgi-
mas nustebeino ir užinteresavo.
Man norėjosi patirti, ką-gi to-
kio negero, kritikuojamo galė-
tų rasti "vytis" savoje draugi-
joje? Ir aš pradėjau klausinė-
ti jo:

— Tai kas pas jus yra blogo
— gal vyriausybė pikta?

— O ne! — atsakė "vytis" —
mūsų vyriausybė labai gera.

— Tai gal komanda sunki?

— Visai lengva.

— Turbut bijotės, kad neva-
rytų į Maskiją tranšęjų kasti?

— Blogiau!

— Tai kas-gi jau tokio?

"Vytis" vėl apsidairė aplin-
kui, ir arčiau manęs prislinkęs,
vos girdimai į ausį ištari: "Vi-
sas blogumas tame, kad išpa-
žintin per nevalią varo."

Visą laiką buvęs rustus "vy-
čio" veidas nušvito. Lyg tar-
tum jis ką tai sunkauso slogi-
nancio nuvertė nuo krutinės.

— Jeigu tamsta myli dai-
nas ir dailę, tai prisidėk prie
laisvų draugijų choro, ten nie-
kas tamstai nedraus ir nevers
išpažinties atlikti — patariau
aš.

— Taip tai būtų gerai — bet
ten yra žmonės, kurie eina
prieš bažnyčią.

— Juk ir tamsta pats eini
prieš bažnyčią nenorėdamas
išpažinties atlikti.

— Ne, ne! nekalbėk taip!
Tamsta esi blogas žmogus. Ta-
mista nori mane suklaidinti.
Aš niekuomet neisiu prieš baž-
nyčią... niekuomet!

Čia "vytis" smarkiai pasuko
į mane nugarą ir nuėjo šalin.

Man norėjosi verkti ir juok-
ties iš to tikinčiojo netikėlio,
kuris susipainiojęs prieštara-
jančių minčių labirinte, nega-
lėjo rasti išėjimo į šviesų Tie-
sos rumą.

P. K—kas.

Newark, N. J.

Redakcijos Atsakymai

Merės Vaikai. Tamsta atsi-
prašai, kad negalėjai ant vienos
pusės lapo rašyti, o mes atsi-
prašome... kad negalime įskai-
tyti. Netilps.

A. Karlonui. "Chemija A-
merikoje" tinka. Ačiu. Mel-
džiame rašinėti daugiau.

J. J. ičžauskui. "Maistas"

J. J. Čižauskui. "Maistas"

tinka. Ačiu. Meldžiame ir to-
liau rašinėti.

D. D. — Nepasirašėte vardo.
Nedėsimė.

P. K—as (Newark'e). Pa-
metėm Jūsų adresą. Ar nega-
lėtumet mums jį prisiųsti?

(Ši dovana bus išduota tik Dec. 31, 1915)

Arba į vėlavus dovana.

Vienas kuponas ir pakelio priekšas turi būti
pildyti vėlyje. Gali būti išimtinai į priėjus

Vienas kuponas ir pakelio priekšas turi būti
pildyti vėlyje. Gali būti išimtinai į priėjus

Vienas kuponas ir pakelio priekšas turi būti
pildyti vėlyje. Gali būti išimtinai į priėjus

Vienas kuponas ir pakelio priekšas turi būti
pildyti vėlyje. Gali būti išimtinai į priėjus

Vienas kuponas ir pakelio priekšas turi būti
pildyti vėlyje. Gali būti išimtinai į priėjus

Vienas kuponas ir pakelio priekšas turi būti
pildyti vėlyje. Gali būti išimtinai į priėjus

Vienas kuponas ir pakelio priekšas turi būti
pildyti vėlyje. Gali būti išimtinai į priėjus

Vienas kuponas ir pakelio priekšas turi būti
pildyti vėlyje. Gali būti išimtinai į priėjus

Vienas kuponas ir pakelio priekšas turi būti
pildyti vėlyje. Gali būti išimtinai į priėjus

Vienas kuponas ir pakelio priekšas turi būti
pildyti vėlyje. Gali būti išimtinai į priėjus

JAUNUOMENĖS SKYRIUS

PR. BUTKAUS PASKAITA

Laikytą subatoje, 2 d. spalio
Jaunimo Organizacijos Va-
karėlyje, Chicagoje.

MUSŲ JAUNIMO ORGANI-
ZAVIMOSI.

Kalbant apie jaunimo orga-
nizavimosi, reikia išgyventi
sekačių du dalykus: Kodel rei-
kalinga mūsų jaunimui orga-
nizuotis? ir 2) Kaip reikalinga
susiorganizuoti jam?

Kodel reikalinga organizuotis?
Kiekvienos tautos jaunimas
yra josios ateities viltis. Jeigu
jaunimas esti sveikas, doras,
prakilus, tai tauta gali tikėtis
sulauksiant geresnės žmoni-
škesnės ateities.

Tauta, norėdama sulaukti
žmoniškesnės ateities, privalo
būtinai rūpintis savo jauni-
mu, kad jis taptų sveiku, doru,
o ypač prakilniu, t. y. tokiu, ku-
riam rūpėtų labiau visuomeni-
nis, bet ne jo asmeninis labas.

Lietuvių tauta, pražudžiusi
politišką nepriegulmybę, am-
žiaus buvo kitų vergiama ir iš-
naudojama kaip medžiagiškai,
taip dvasiškai. Delei to lietu-
vių tauta ir atsiliko civilizacio-
je bei savoje kultūroje kone
visu šimtmečiu nuo kitų tau-
tų, kurios gyveno patogesnėse
sąlygose.

Iš tokios suvargintos tautos
kaip mūsų, nei negalima rei-
kalauti, kad ji sugebėtų pride-
rėnčiai rūpintis savo jaunimu,
duotų jam atsakančių išauklėji-
mą, idant pastatytų ant tokios
augštos tobulumo papėdės,
kad iš jo būtų nauda savo tau-
tai ir visai žmonijai.

Kokios nors tautos atsiliki-
mas civilizacijoje bei kultūro-
je nuo kitų tautų yra trukdy-
mas visos žmonijos rengimo
prie šviesesnės ateities.

Iš šito išplaukia pareiga
mums, Lietuvių jaunimui. To-
ji pareiga yra: žadinti, įvesti
savo tautą, iškelti ją bent ant
lygaus civilizacijos laipsnio su
kitomis civilizacijomis tauto-
mis.

Jeigu mes (lietuviai jauni-
mas) to nedarytumėm, patap-
tumėm ne vien saužudžiais,
bet prasikalstomėm ir prieš vi-
sos žmonijos labą, trukdydami
jai pirmynę.

Išskėlimui savo tautos, pasta-
tymui jos ant lygaus laipsnio
civilizacijos su kitomis tauto-
mis, reikalinga yra du daly-
kai: apšvieta ir organizacija.

Teikimui vieno ar kito daly-
ko reikia patiemis atsakančiai
prisirengti: pirma patiemis ap-
sisūvesti, antra tinkamai susior-
ganizuoti, apsipažinti su orga-
nizatyviu darbu ir pažinti ge-
riausius organizavimo budus.

Šiandie lietuviai jaunimo li-
kimas yra lygiai toks pat, kaip
to kumečio vaiko, kurs savai-
me, be kieno nors pagalbos pra-
moko skaityti, rašyti ir, nepa-
liaujamai lavindamosi, pasie-
kė augščiausį laipsnį moksluo-
se ir įgijo vadovaujamąją pir-
mybę gyvenime. Jojo-gi pono
vaikas prie patogesnių aplinky-
bių ir tam tikrų gyvenimo są-
lygų, prie kurių įgyti augštes-
nis mokslas taip galimas, ro-
dos, siulyte siulsi, tečiau ne-
pajėgia įgyti paprasto apsi-

švietimo, būtinai žmogui reika-
lingo.

Ir mes, Lietuvos jaunimas,
neturėdami kas mums prigel-
bėtų, privalome patis savaime
šviesties ir lavinties visame ka-
me, kad įgijus vadovaujamą
pirmybę, t. y. kad iš savo tarpo
išleistumėm atsakančiai pri-
rengtus vadus savo tautai.

Padavimai sako, kad žydų
tauta prieš du tūkstančius metų
klaidžiojusi per 40 metų Mažo-
sios Azijos tyruose, neturėda-
ma vado, kurs būtų galėjęs iš-
vesti į žadamąją jai žemę.

Panašiai žydams, šiandien
klaidžioja nežinėje ir prietarų
raistuose, niekū būdu nesuras-
dama kelio į jai pažadėtą žemę
į šviesesnę ateitį — ir mūsų
tauta.

Ir šviesesnės ateities ji nere-
gės tol, kol iš jos tarpo kudi-
kių neatsiras vada, kurie ir nuro-
dys savo motinai — tautai tik-
rus kelius į šviesesnę ateitį, ku-
ri gali būti paskutinis žodis to-
bulybės visuomeninio surėdy-
mo arba tvarkos.

(Pabaiga sekamame Jaunimo
Skyriuje.)

IS JAUNUOMENĖS GYVE-
NIMO.

Jaunimo organizacija, kad
davus progą savo nariams, no-
rintiems mokintis deklamuo-
ti, lošt, vaizdžiai skaityti ir tam
panašių dalykų, pakvieta p.
Briedį pagelbėti Organizacijai
šiam darbe.

Ponas Briedis maloniai suti-
ko padėti, ir tokiu būdu nuo at-
einančio panašio norintieji
pradės mokintis augščiaui mi-
nėtų dalykų. Lekcijos bus duo-
damos kas penkė vakarą
nuo 8 val. Vieta: Mark White
Square Parko svetainės: na-
me, kuris randasi prie pat Hal-
sted gatvės kampo. Petras

SUMANYMAS.

Tuli Jaunimo Organizacijos
(Chicagoje) nariai mano, kad
Jaunimo Organizacijon įeinan-
čiai jaunuomenei vertėtų pri-
siūsti tik, žinoma, gerai, prie
debatų kokioje nors temoje,
kuria žmonės labiau indomau-
ja, ir atlikti debatus, kokiame
ar kokiuose nors miesteliuose,
netoli nuo Chicagos esančiuose.
O rasi da galima būtų pa-
rengti debatus, kuriuose paim-
tų dalyvumą kiti jaunuome-
nės rataliai. Tai visgi būtų la-
bai indomus dalykas.

Laukiu draugų atsiliepiant.
Jaunimo Narys.

JAUNIMUI REIKIA MOKIN-
TIES ISTORIJS.

Progresyviškas jaunimas,
tartum iš kieto miego pabudęs,
kelias, rengiasi ir žengia prie
apšviatos ir mokslo. Dažnai
girdėti, kaip merginos ir vaiki-
nai, susivieniję į draugijėles,
lavina savo protus ginčais, pas-
kaitomis ir pasikalbėjimais.
Jaunimo veikėjai taipgi ne-
snaudžia vieni kvieta jaunimą
organizuoti, o kiti duoda pa-
tarimus.

Tokie apsiereikimai liudija,
kad pažangusis jaunimas trok-
šta tapti pilnai apšviatos pla-
tintoju tarpe amesnių savo

brolių. Kadangi pasekmin-
gam atlikimui šito darbo rei-
kia protiško išsilavinimo, tai
jaunimas susirinkimuose stve-
riasi debatų manydamas, kad
tai yra gera priemonė įgyti pro-
to pajėgos. Nieks nedrįs už-
ginčyti, kad debatai negelbsti
protavimui. Bet prim debatuo-
jant jau reikia žinojimo, kad
aiškiai supratus debatuojamą
dalyką: prie to da reikia turėti
sugebimą atsakymuose priešin-
gai pusei. Ir tam pagelbsti is-
torija.

Šiuo kartu nurodysiu, kad
per studijavimą istorijos yra
galima išlavinti protą, įgyti tą
sugebimą ir žinojimą, kurs ga-
li būti maistu sveiko protavi-
mo. Antra, jaunimui reikia
mokintis istorijos, kad skai-
tant dabarties raštus, aiškiai su-
pratus aurius mintis ir galė-
jus duoti sveiką kritiką.

Bet kas yra pati ta istorija?

Trumpai atsakyti į tai nega-
lima. Dauguma belgi gerų is-
torikų, kaip tai nebutų, sutin-
kad istorija yra evoliucija ci-
vilizacijos, kuri vystėsi ir vys-
tosi įvairių institucijų formo-
se. Istorija talpina savyje pra-
ėjusių amžių draugijines istai-
gas ir jų padarytą intekmę į
žmonių protus; jų gyvavi-
mą, žuvimą ir augimą nauju.

Istorija kalba apie praėjusių
amžių dalykus, istoriškai faktai
pasakoja apie žmogų, jojo žmo-
giškumo stovį amžių bėgyje.
Todel Ciceronas vadina istori-
ją liudytoja laikų, šviesa teisy-
bės, šeimyninke gyvenimo.

Istorijoje mes matome žmo-
gaus darbus, protavimus, jaus-
mus, ir norus; ypatingai kaip
tie jo darbai apsiereiskia jų
gyvenime; kaip žmonės bu-
davojo miestus, darė teises, ko-
vojo už buvį, tvėrė įvairius ti-
kėjimus. Istorija pasako, kaip
žmonija žingsnis po žingsniui,
laipsins po laipsnio žengė prie
apšviatos ir mokslo.

Jaunas žmogus, studijuoda-
mas šituos istoriškus faktus,
lavina savo protą, jausmus.
Delei aiškaus supratimo istori-
jos reikia stengties žinoti pa-
stebėtinus apsiereiskimus ir
tendencijas praėjusių gadynių.
O šitoks stengimasis priverčia
skaitytoją studijuoti istorijos
atminti visus, viens paskui ki-
tą bėgančius amžius, juose žmo-
nių veikimus ir jų stovį; ka-
res ir taikas; žmonių vargus ir
džiaugsmus. Bandant atminti
šituos istoriškus apsiereiskimus
arba faktus smegenis pripran-
ta dirbti sistematiškai, pripran-
ta lyginti ir skirti nuo kitų.

Skaitymas istorijos padidina
proto veikimą. Kada mes susi-
durame su patyrimais žmo-
nių daugelio laikų ir gadynių,
tada mes lyginame tuos paty-
rimus su dabartiniais mūsų ve-
ikimais. Šitoks darbas verčia
mus protauti, ar mūsų darbai
atneš geresnius vaisius, negu
jie yra atnešę praėjusiuose am-
žiuose.

Kaip mes matėme, skaitymas
istorijos lavina smegenis arba
atmintį ir priduoja gyvumo
protiškam veikimui. Be abejo-
nės istorija padidina žinojimą,
kurs sulaukia mus nuo klaidų.
Jeigu tasai mieris atsiektų, tuo-
met atliekėjas yra patenkintas,
jis jaučia gily ramumą savo są-
žinėje.

Jeigu nebutų tojo įgimto in-
stinkto, kuris diktuoja gyvu-
nams atlikti sąjauosmo užduotis,
butų negalimas daiktas pala-
kyti naujai gimusią gyvybę.
Apsivaikavusi katė pabėgtų
nuo katukų, suradusi maistą ji
pati stūstų ir savo vaikų nemi-
tintų. Tas pats būtų ir su ki-
tais gyvūnais.

pasakė: "Dabartis yra vaisius
praeities ir diegas ateities."

Dabartis jaunimui daugiau-
sia rupi suprasti išaiškinti, i-
dant žmonių gyvenimą page-
rinti. O pagerinimui dabart-
nio surėdymo, nuo kurio paci-
na žmonių vargai, reikalinga
žmonių patyrimai, kad jie pa-
sakytų mums, ką daryti, ką ne-
daryti, — informuotų mūsų
protą. O istorija kaip tik yra
pilna tokių patyrimų. B. A.
Herradale pasakė: "Istorija y-
ra sankrova žmonių patyri-
mų." Istorija yra pilna išban-
dymų daugelio reformų; kaip
tose reformos apsiereiskė, kiek
gero ir blogo padarė žmonijai
— kiekvienam žmogui reikia
žinoti.

Kada žmogaus nuomonės
jau buna pastovesnės, proto
veikimas gyvensnis ir žinojimas,
apie istoriškus faktus ir žmo-
nių patyrimus platesnis — tada
jis tampa labiau punktuais
debatuose ir įvairiuose veiki-
muose.

Pažinimas istorijos duoda
jaunam žmogui daugiau ver-
tės negu buvo kalbėta, bet svar-
biausia istorijos vertė buvo aiš-
kinta.

Dabar, jaunime, stengkis ži-
noti žmonių gyvenimą miru-
siuose amžiuose; mirties spar-
nais skrajok po šešėlius išny-
kusių tų civilizacijų; tenai
matysi, kodel garsioji Graikija,
kuriuos dailė, filozofija, moks-
lai ir abelnai visa kultūra buvo
žibintuvu viso senobinio rytų
pasaulio, pranyko iš tautų tar-
po, o ant jos griuvėsių išaugo
galinga cezarų viešpatija, ku-
rios "ereliai skraidė paviršium
žemės ir marių", paliko vien
tik atmintyje, praeities istori-
joje.

Alf. K. Kar—lus...

NAUJOS KNYGOS

Išėjo iš spaudos nauja labai
indomi brošiurėlė angtalviu
"Socializmas ir Religija, para-
šyta Varduno pagal E. Vande-
veldę, žymų belgų socialistų
vadą.

Knygutę draugams patarti-
na įsigyti, juo labiausia, kad
kaštuoja ji vos 10c. Naujos
knygutės turinį sutraukioje pa-
duosiu sekamame Jaun. Sky-
riuje.

Antanas.

MEILĖ IR ŠEIMYNA.

Praėjusios seredos numery-
je, Jaunuomenės skyriuje, nu-
steriškos meilės tulas ypaty-
bes. Ar galima tokią meilę pa-
vadinti tikra, nešančia žmoni-
jai palaimą, meilę? Vargiai:
teisingiau bus, jei mes tokią
meilę pavadiname karščio
meile. Ir jaunieji turi vengti
panašios meilės. Tokiosios gi
meilės arba simpatijos jausms
tai suteikimas palaimos myli-
mam sameniui, arba ir kitiems,
kurie esti artimi jo širdžiai.
Pavyzdžiui motina peni, glamo-
nėja ir myli savo kudičius; tē-
ir pagamina viską, kas reikalin-
ga palaikimui šeimynos. Jis
taip jau apgina ją nuo užpuolu-
sio priešo. Visi tie pasielgimai
turi savyje mierį suteikt gerovę
tiems, del kurių tai daroma.
Jeigu tasai mieris atsiektų, tuo-
met atliekėjas yra patenkintas,
jis jaučia gily ramumą savo są-
žinėje.

Jeigu nebutų tojo įgimto in-
stinkto, kuris diktuoja gyvu-
nams atlikti sąjauosmo užduotis,
butų negalimas daiktas pala-
kyti naujai gimusią gyvybę.
Apsivaikavusi katė pabėgtų
nuo katukų, suradusi maistą ji
pati stūstų ir savo vaikų nemi-
tintų. Tas pats būtų ir su ki-
tais gyvūnais.

Aukščiausias laipsnis draugi-

jinės meilės apsiereiskia tuomet,
kada toji simpatija, nors laiki-
nai, sutveria šeimynišką gyve-
nimą. Yra patirta, kad pas
daugelį paukščių ir beždžionių
susiporavimas tęsiasi net iki
mirties. Tvirtą draugijiniai
— šeimyniško sugyvenimo sim-
patiją mes randame pas bites
ir skruzes. Pastarosios vir-
šija net — žmonės.

Nėra tokio gyvūno, kuris ap-
leistų savo vaikus pirm, negu
jie patis galės pasigaminti sau
maistą. Betgi tarpe žmonių to-
kių negeistinių apsiereiskimų at-
sitinka pažymėtinai daug. Ve,
šičia tėvas pametė savo pačią,
vaikus ir išsižadėjo jų; tenai gi
motina palieka pirmiau taip
karštai mylimą vyrą, užmiršta
kudikius ir tt. Panašios šeim-
niškos tragedijos duoda supras-
ti, kad tarpe žmonių randasi tu-
los atskiros vienutės, pas ku-
rias lyg ir nesimato to įgimto
instinkto, kuris taip žymiai ap-
siereiskia tarpe gyvūnų.

Jeigu norima išvengti pana-
šių katastrofų šeimynoje, rei-
kia pirm apsiereidimo rimtai ir
visa pusiškai apsvastyti šį da-
lyką. Ypač jaunuoliai ir jau-
nuolės utrėtų daugiau atidos
atkreipti į apsiereidimo klausimą.
Tarpe vedusiųjų turi bu-
ti lygsvara, visų pirma jie turi
patirti viens antro būdą, tempe-
ramentą ir tt. Jie turi būti nuo-
lankūs ir patarnaujantys viens
antram, jie privalo žiurėti, kad
tarpe jų bujotų bendra sutar-
tis ir meilė. Už vis labiausia —
jie neprivalo būti viens antri
vergaus ar valdonais! Pas juos
turi būti gamtiškai pasirinki-
mas ir lygybė. Vedusieji pri-
valo dalytis lygiai džiaugsmais
ir skausmais. Tuomet tin tarpe
jų bus tikra meilė, vienybė,
sutartis ir laimingas bendras
gyvenimas. Cicero Jonas.

:-: Pažibos :-:

Ok, aš sanas mizernas "vy-
tis" nebegaliu tikėtis į paauk-
štinimą... Kad nors jiems kas
suteiktų špyžinį kryžių, kad ir
tokį, kaip pats kaizerio sunus.
Senas Vylis.

Sykį bus paliuosuota darbas,
tuomet kiekvienas žmogus liks
darbininkų ir produktyvis dar-
bas jau nebus klesos nuosavy-
be. — K. Marks.

Labai negudru yra, kalbėt a-
pie kovą tarpe vyro ir moters.
Moteris turi tikėtis vieną prie-
šą, ir juo yra — moterį!

Tiktai socializmo pergalė at-
vers darbininkams visus apš-
vietos šaltinius. — K. Kautsky.

Tikėjimas į dievą yra dvasiš-
ki krikuliai, be kurių gali apsi-
eiti visi sveikieji žmonės. Ti-
kintieji užvydi netikintiems
taip pat, kaip luošas užvydi
sveikiems.

Kaip Higena draugauja su
šunim, taip ir turtingas su be-
turėčiu. — Biblija.

Tikėjimas į Dievą reiškia ne-
pasitikėjimą į save ir savo kle-
są.

Susivieniję ir silpnieji lieka
galingais. — K. Marks

Vyro ir moters politiška ir e-
konomiška lygybė, tai socializ-
mo pamatinis principas
— Klara Zetkin.

Tukstančiai miršta dar nie-
kada negyvenę.

Aš netikiu, kad dievas būtų
sutvėręs čielą gaują asilų, su
apinasriais ant galvų ir žaslo-
mis burnoje, ir nedaugelį ga-
lingųjų, su sporais prie kulnų,
kad jie turėtų pirmuosius joja-
mais gyvūlius. — Richardas Rumbold.

Ne gyvent, bet tvirtam but y-
ra gyvenimas. Romėnų vatarlė.

Valstija, kaipo kapitalistų
klesos įrankis, turi but atimta
iš rankų jos valdytojų ne to-
del, kad naujieji jos savininkai
spaustų kitus, bet kad užbaigus
tą. — Arthur M. Lewis.

Bukite sveiki! Dabar ir vi-
sados atsiminkite mane, kaipo
savo brolių. — Giuseppe Mazzini

Vienintėlis orlaivininkas, ku-
ris dar nenulaužė sau spando,
tai aukštų kainų trustas.

— Laikračių patarlė.
Surinko St.

Nebuk Tamsoje
Pirk naujos gadynės liam-
pą, kuri duoda dvių šimtų
žvakių šviesą, dega be sma-
rės, be dūmų; gesolimo su-
dega tikėt už 1c per 4 vas-
landas. Gravančiuota ant 5
metų. Kaina \$5.50.
Parsiduoda pas:
THE LITHUANIAN MAIL
ORDER HOUSE
3356 So. Halsted St.
Chicago, Ill.
Tel. Drovers 8167.
Reikalaujame agentų.

"TELEGRAMS"

Naujas Dienraštis Amerikoje
Vienas iš teisingiausių ir nauja-
usių žinių padavėjas.
Mėtamis \$3.50
Mėnesiui 40c
Adresuokit taip:
448-450 Leonard St. N. W.
"TELEGRAMS" PUB. CO.
GRAN RAPIDS, MICH.

Oleko Mokykla

Mokinama: Angliškos ir Lietuviš-
kos kalbų, Aritmetikos, Knygvedys-
tės, Stenografijos, Typewriting, Pirk-
lybos teisių, Suv. Valstijų Istorijos,
Abelos Istorijos, Geografijos, Poli-
tiskos Ekonomijos, Pilietystės, Dail-
rašystės.
Mokymo valandos: Nuo 8 iki ryto iki
5 po pietų; vakare nuo 7:30 iki 9:30.
3360 Emerald Ave., Chicago, Ill.

Kiekvienas turi tai žinoti!

PASLAPTIS
Labai įsigyti kny-
gėlė, atskleidanti tuos
dalykus, kuruos ki-
kvienu moteriai ir
mergina turi žinoti.
Pirma ir vienintelė
savo raštes knygelė
lietuvių kalba.
Su paveikais.
Pristatykite 25c
kravus ženkliuotais
o apturėsite tą in-
domią knygelę.

M. G. VALASKAS
349 Kensington Ave. Chicago

AR SKAITAI "LAISVĖ"?

Jeigu dar neskaitytai, tai tuojau už-
sirašyk arba pareikalauk vieno nu-
merio pažūrėjimui.
"Laisvė" yra didžiausias darbinin-
kų laikraštis, nes dabar eina drėgi-
bai padidinta, t. y. 8 puslapių. "Lai-
svė" išcena 2 sykiu per savaitę todėl
paduoda naujausias žinias iš viso
svaitio.
"Laisvė" telpa daug naudingų
straipsnių, eilių, apysakų, juokų ir
įvairių patarimų. Apart to, yra i-
vestas speciališkas skyrius del mo-
rų.

"Laisvės" kaina tik \$2.00 merama,
sei metų \$1.00. Užsieny melams
1.00.
Nelauk ilgai, nes vėliau kaina ra-
si bus padidinta.
Adresuok šitaip:

"LAISVĖ"
183 Koebling st., Brooklyn, N. Y.

PAŠAIPA PAJUOKA

30 metų

Sykj man atėjo galvon mintis, kad aš jau senberniui tapau. Iki to laiko mat aš maniau, kad dar vos keli metai, kaip kelines užsimoviau. Pamačiau, kad jau ne juokai, ba iš Lietuvos atvažiavo jau didesnis už mane žmogus, kuris man tenai esant buvo da negimęs.

Aš atsisėdau ir visokiais būdais skaitliau savo metus. Išpradžios ant rankų pirštų, bet tų neužtekus nusiaviau batų ir pridėjau kojų pirštus. Ale ir to da mažai. Pamatęs, kad nebėra rodos, aš pasiėmiau Miko šakę, kurią jam nematant atnešė. Susidraskiau į mažus gabalėlius. Jy da ir liko.

Pirmi metai buvo tada, kada mane bomas mušė ir čiabatą nuavė, kuriame rados 100 dolerių paslėptų. Po to, už 5 metų atlikau ausinę išpažintį. Pasiskui gi dirbau tame raudonu kaminu fabrike du metus. Toliau, — 4 metus ten, kur bosui nešdavau džinės sumaišes su vandeniu. 8 metus buvau pas raudoną gąspadinę, prieš kurios išdirbtus barščius pilvas visuomet protestuodavo. Nuo to laiko praslinko 3 metai, kuomet ant parapijos mitingo mušti gavau už tai, kad užsisotėjau už kunigo gąspadinę. Dvejų metų vėliau, nepataikius man Cibulakiui akmeniui galvos perskelti, jis man koją išmušė. O už metų buvo didieji fainai per šventas Kalėdas. Po fainų svarbesnis nuotikis buvo už dvyliktų metų, kaip kiaušė pabėgo iš vežimo, o aš norėdamas ją sulaikyti, uodegą ištraukiau, ir da, kaip kunigo gąspadinę išvažiavo į šiltnus vandenį gydyties, o parvažiavo visai sumenkusi — plonutė, pažiuvus.

Dabar, palauk, jau susiskaitysiu lengvai, kiek popierukų buvo. O, dieve, jų yra 30!

Kaip aš buvau vienu metų, mano mama buvo senesnė už mane 20 kartų, kaip aš turėjau 20 metų, mama tuosyk buvo senesnė tik du kartus, o dabar vos dvidešimčia metų. Rasi da sulauksiu laiko, kuomet ir už mamą busiu senesnis.

Gera tie senieji žmonės šneka, kad pirmiau žmonės ne taip greit pasendavo. P. Deglas.

TRIUBELIAI.

Tautiška katalikiškoje gazietų šeiminoje įvyko mažas triubelis. Mat "Draugas" pradėjo baderiuot "Kataliką", kad jis nesąs viernas katalikas, bet taip sau mizernas katalikėlis. "Katalikas" nenorėjo pasiduoti ir išekspleinino savo skaitytojams, kad "Draugo" redaktoriai esą atskalunai: girdi, vienas jų pabėgęs nuo socialistų, o kitas — nuo laisvamanių. — "Lietuva" tik trauko pečius ir bažijasi: ir taip bloga ir anap negera.

Well, — matyt juodos katės buta jų tarpe...

SNAUDŽIA.

Visų vienu ir paklusnių avelių sosaids Eselerka (S. L. R. K.) snaudžia... Iš tos priežasties labai susirupino jos vadovai. Vabalinkų pamokslininkas patariąs permąnyt sosaidės vardą. Girdi, reikią pasiirkti darbininką. Lukaut, socialistai! Greit ir katalikai

ims vadnties jų vardu, o tada... kurgi špitolninkų organas dings? (Jo, biedno, "katalikiškas" veidas jau visai nublanko. Red.)

Pirmoji: Ar jūsų nauja suknia daug prekioja?
Antroji: Tik vieną gerą pavėrkimą.

Liogiškai. "Kodel Jūs nesikraustote į patogesnę vietą, seneli?"

"Aš negaliu užsimokėti už šitą urvą."
"Taigi, nuo tos dienos kuomet nemoki už rentą, kodel gi ne įieškai patogesnės vietos?"
St. Louis Times.

JUOKAI.

Marė: — Jurguti, kodel tu tą pypkę rukai. Juk tu tuoj apsigirsi nuo rukymo.

Jurgis: — Tai, Maryte, kad daktaras man sakė, jog galima rukti, tik nedaug... Taigi aš ir pradėjau da tik vakar.

Juozas: — Pradėjo, tiesa, vakar nuo pietų, o šiandien jau dvylikta dienos, ir vis da teberuko.

Klauda palaisyla. "Žiurėk tamsta," sakė įsikarščiaęs vyras apiekoriui. "Tamsta man šiandien ryto davei morfinos vietoj chininos."

"Argi taip?" paklausė aptiekorius ir pridūrė: "Tai tamsta man lieki skolingas 25 centus."

Christian Register.

APISAGOJIMAS.

"Ką jūs kerpate tokio iš lairščio?"

"Straipsnelį apie vieną žmogų, kuris gavo perskyras nuo savo pačios, nes jinai iškraustydavo jo kišenius."

"Ką jūs darysite su tuo straipsniu?"

"Padėsiu į savo kišenį."
Everybody's Magazine.

WAUKEGAN, ILL.

"Naujienu" nr. 237 tulas "Aš" kad duoda tai duoda Pilypui, kam šis driso pakrikliuot p. Virpučio korespondenciją ir apgint vietinių socialistų bei laisvamanių garbę. Bet tasai moralistas kitą vadindamas melagiu, pats kaip tik tą patį ir daro!

Rašydamas aš visai neturėjau mihtyje sau nepatinkamą asmenį šmeižti. Man neapėjo, ar tasai asmuo patinka man, ar ne, ar jisai biznierių ar proletaras: aš rašiau tik tai apie tą kas buvo. Betgi ir pats p-as Aš nepriparodo, kad minėtas asmuo nelankė ir nerėmė tą "jomarką."

"Kam slėpties?" Nugi, tamstale, kodel toks nedrasus?.. Mokytojai, pirma išmokink save!

P-as Aš sako, kad ir jis pats buvęs tame cirke, matęs tenai ir socialistų. Labai gerai, bet tamista turėtų suprasti, kad lankyti ir remti yra du atskiri dalykai. Socialistai kad ir lankė, bet nerėmė to "jomarko" bosus. Jeigu tamsos apginami asmens būtų tikrai lankęsi, o nerėmė, tai iškur vadovui būtų likę keli šimtai? Tai mat kokia mano "melagystė."

P-as Aš sako, kad kalbamas biznierių turi teisę vadintis bepartvyišku. Juk aš neatėmiau nuo jo tą teisę! Aš tik tai nurodžiau, kad jisai nedalyvauja jokiam pirmieviškame darbe. Priklausyti pirmieviškon draugijon gali ir priešiną jai moniųjų žmogus. Kad būtų pir-

meivių, reikia kuo nors parodyti ji. Man taip gi visai neapėjo joki konkurencijos išrovkavimai ir savo biznio reikalus nenoriu dangstyti idejos skara. Tai tiek, p. Aš. Pilypas.

Nuo Red. Ar negana tos polemikos?

Adomas Rašimas

dienraščio "Naujienu" generališkas agentas, kuris lankose rytinėse valstijose: kaip tai New Yorko, New Jersey, Massachusetts ir Connecticut. Jis užrašinėja dienraštį ir Nedėlios "Naujienu", o taipgi atnaujina senas prenumeratas. Podraug renka apgarsinimus ir organizuoja agentus platinimui "Naujienu". Jį įgaliojo "Naujienu" Administracija.

PRANESU kad yra del 2-jų ar vienos laisvos merginos puiki vieta ant burdo gyventi. Ateikit pasiteirautie vakarais arba nedėdieniais ant 1. lubų iš fronto. 3625 So. Union Ave., Chicago, Ill.

PLUNKSNOS IR ANTKLODES

Išdirbame vatinės Antklodes, plunksnų bei pūkų. Krautuvėje turime įvairių rūšių plunksnų, ipilų, taipgi įvairių tavorų, priklausantių guoliui. Padarome pagalvius sulig užsakymo. Turime didelį sandėlį satino ipilams ir priimanę padarymūi antklodes; plunksnas galite suteikti patį, jeigu norite. Klauskite arba rašykite apie kainas.

HIRSCH WEISBERG and CO.

1713-19 S. Halsted Str. arti 18-tos. Kas iškirps šį apgarsinimą atsieneš mano krautuvėn, tas gaus dovanų puikią kedinę paduokaitę.

MOTERS. UŽSIDIRBKITE PINIGŲ. Buk akušerka. Ar jūs žinote, kad yra Chicagoj akušerų, uždirbančių \$1000 iki \$5000 per metus. Pilnas kursas akušerystės, duodamas North-west Sides ligonbuty, — 1625 W. North Ave.

Pajieškojimai

Pajieškau draugo, Vinco Kalinausko dingusio laike didžiojo rubsiuvių streiko 1911 m. Chicagoj, buvo unijos sekretorium, Rubsiuvių Skyriaus. Pacina iš Kauno gub. šiaulių pav. Žagarės miestelio. Nuo pat atvažiavimo iš Lietuvos gyveno Chicagoje. Kas ką apie jį žinote meldžiū man pranešti per laišką, už ką gaus dovaną.

Jos Beliackas, 1840 So. Halsted St., Chicago, Ill.

REIKALAVIMAI

REIKALAUJAME kriaučiaus-prosytojo. Darbas pastovus. Užmokėtis gera. Atsišaukite tuojau. Orleans Cleaning and Dye House 1031 Orleans St. Tel. Superior 5706

REIKALAUJAM — kriaučiaus prie moteriškų kostiumieriškų drabužių. Geram kriaučiiu gera mokėstis ir darbas ant visados.

C. K. Awgaitis, 3130 W. Harrison Str., Chicago.

REIKALAUJU darbininko į keptuvę jauno ir išlikimo ir mokandio rašyti. Darbas viduje ir ant vežimo. Anton Petrochus, 139 E 107th Str., Chicago.

Reikalaujame merginos del sortavimo skudurių (rag sorters). Kreipkitės 1447 So. Sangamon St.

Reikalingas barzdaskutis (Barber), suprantantis savo darbą. Prašau atsišaukti tuojau.

Peter Bolchul, 1013 So. Main St., Rockford, Ill.

VAIKO REIKALAUJAME kaip pasiutinio. Turi kalbėti lietuviškai, lenkiškai ir gerai angliškai. Atsišaukite per raštą tikrai. Peoples Stock Yards State Bank, 47 St., ir Ashland Ave.

REIKALAUJAME KNYGVEDŽIO del Taupomojo Skyriaus. Turi kalbėti lietuviškai, lenkiškai ir gerai angliškai. Bankos patyrėjo reikalaujam. Atsišaukite tikrai laiškų: People Stock Yards State Bank, 47th St., ir Ashland Ave., Chicago.

REIKALAUJAME patyrusių lietuvių pardavėjų (salesladies). Atsišaukite: 1930 S. Halsted St., Chicago. Pamatyk Krautuvės vedėją.

REIKALAUJU seno žmogaus antukės prie gyvulių. Platesnių žinių kreipkitės pas: V. Runchaks, Stevens Point, Wiss, Route 7 Box 52.

ANT PARDAVIMO

Automobilius

Beveik naujas, Roadster, dviejų sėdynių, 35 arklų jėgos norima parduoti arba išmainyti į lotą šiaurinėj dalyj miesto. Kreiptis Pranas Butkus, Bridgeport Realty Co.

3239 S. Halsted St. Tel. Drover, 8379

Du lotai, kiekvienas 25x125 pėdas \$300 kiekvienas. Savininkas paskolins pinigų budavojimui. Mes įgijom keletą 6 kambarių stubų, kurios gali but nupirktos už — nuo \$1000 iki \$1500. PHELAN and WESTPHALN, 38th St and Archer Ave., Chicago, Ill.

Biznis Yra Biznis

Norintiems pirkti karčėmą turime gerų vietų del lietuvių. Užsidėdami karčėmą arba permąindami alų suteiksime laisnius ir busite užganėdinti. Atsilankykite į mūsų bravarą. Del Parodos atlasite lietuvišką agentą visiems gerai žinomą Geo. L. Ukso. MONARCH BREWERY and CO. 2419-2449 W. 21st St., Chicago.

Labai pigiai parsiduoda salūnas, tirstai lietuvių apgyventoj vietoj, gerai išdirbtas biznis. Parsiduoda beveik už vertybę "stock'o". Meldžiū atsišaukti kuogreičiausiai.

Drauge pajieškau merginos ar moterės prie namų darbo ir salūno. Mokiėstis \$5.00 ri augščiau į savaitę su užlaikymu. 626 W. 18th St., Chicago, Ill. Tel. Canal 4235.

ADMINISTRATORKA parduoda Malevų Krautuvę ir malevų įrankius. 1619 S. Halsted Stret Chicago

LABAI PIGIAI

Parduodu drukorišką mašiną 9x13 colių puslapi spaudžia didumo duoda užtektinai su lietuviškais ženklais raidžių ir viską kas reikalinga prie spaustuves. Greitai, pirkėjui už \$45. Man nereikalinga yra trigubos vertės, viskas da taip kaip nauja. Kas pirmutinis atsišauks tas gaus adresuokit:

Geo. Baronas, McKees Rock, Pa.

PARSIDUODA gera čeverykų taisyymo dirbtuvė su visomis mašinomis už labai pigę kainą. Priežastis pardavimo — savininkas turi dvi dirbtuves. Kreipkitės sekančiu adresu:

J. Budvitis, 3239 Auburn Ave., Chicago.

Parsiduoda kriaučiių dirbtuvė ant Bridgeporto. Savininkas eina į kitą biznį. Klauskitės "Naujienu" Ofise (3)

Du lotai, kiekvienas 25x125 pėdas \$300 kiekvienas. Savininkas paskolins pinigų budavojimui. Mes įgijom keletą 6 kambarių stubų, kurios gali but nupirktos už — nuo \$1000 iki \$500. PHELAN and WESTPHALN, 38th St. and Archer Ave., Chicago, Ill.

GERA PROGA LIETUVIUI. Lietuvių apgyventoj vietoj parsiduoda grosernė ir bucernė. Nuo seniai išdirbtas biznis. Atsišaukite tuojau:

J. LEGEIKO 5957 So. State Str. Chicago, Ill.

PARSIDUODA namas ir lotas MRS MARY KIDZA 955 W. 18th Str. Chicago, Ill.

Lotai visi pakils. Mes parduodam juos ant lengvų išmokėjimų už \$375.00.

IVEN AXEN

REAL ESTATE ir INSURANCE Namų paskolos mūsų specialistikumas. 4802 W. 12th St., Chicago, Ill.

Didelis, 2-jų augštų po 6 kambarius namas, praustuvė, gazas, ištaisytos gatvės, apie \$300 įmokėt, likusius ant lengvų išmokėjimų. Randa 360 į metus. Kaina \$3000. McDONNELL 3622 S. California Ave. Chicago

8 kambarių namelis, 8 pėdų augščio, apačioj maudyklė, gazas, garų šildoma, ištaisytos gatvės, apie \$700 įmokėt, likusius kaip rentą; lotas — 25x150. Kaina \$2100. McDONNELL 3622 So. California Ave. Chicago

Didelis trijų augštų namas su 4 kambarių nameliu užpakalyje, 6 kambariai kiekvienam, praustuvė, gazas, karštas vanduo, ištaisytos gatvės ant 38 pleiso į rytus nuo Kedzie Ave. Randos \$672 į metus, kaina greitų pardavimu \$4300.

McDONNELL 3622 So. California Ave. Chicago.

PARSIDUODA 2 lotai netoli 41 str. ir Western Ave., vanduo ir gazai, \$325 kiekvienas. Taipgi vienas lotas ant 51 St. ir Richmond, vanduo ir gazas \$175. Vienas platus lotas ant 44 St. ir Rockwell, \$350, vanduo ir gazas. Du litai 30x125 pėdas į Ardale Park, kiekvienas \$100. Lotas ir pusė ant 55th Boul. ir Hoyne Ave. \$700 ant lengvų išmokėjimų. Lotas ant 44 ir Maplewood ant lengvų išmokėjimų.

J. McDONNELL 3622 California Ave., Chicago, Ill.

PARSIDUODA salūnas lietuvių apielinkėj labai pigiai. Savininkas skaito tik už "stock'ą". Atsišaukite kuogreičiausiai. 1900 Canalport Ave. ir Jefferson. Chicago, Ill.

ANT RANDOS 6 kambarių flatas, šviesus, gerai intaisytas, gazas, toileto. Paranki vieta ant 31 gatv., arti Halsted st. Randa \$13 į mėnesį. 828 W. 31st Str. Chicago, Ill.

PARSIDUODA SALIUNAS 2900 W. 40th st. ir Francisco ave. Savininkas turi du bizniu, taigi salūnų parduoda. Arti Crane dirbtuvių. Atsišaukite: Juozas Manikas.

PARSIDUODA 7 sėdynių automobilis su uždengtu viršum. Taipgi 5 sėdynių automobilis.

T. MARTIN 3658 S. Lincoln St., Chicago, Ill. Tel. Yds. 985.

LUMBERIS NAUJAS IR ISANTROS RANKOS BUDAVOJIMO MATERIOLAS.

LENTOS, STULPAI IR T. T. :: :: ::

Taipgi maliava, duris, langai, popiera stogams dengti, vinis ir visokių kitų reikalingumų prie budavojimo.

CARR BROS. WRECKING CO. INC.

PHONE YDS. 1274 3003 TO 3039 SO. HALSTED ST.

Tel. Drover 7169.

*KREIPKITES

PRIE LIETUVIŲ GENERALIŠKO KONTRAKTORIAUS

Steponas Markunas

Budavojų murinius ir medinius namus. Talsau senus, lipdu 'konkritu' fundamentus ir sildvokus. Visus prie namų darbus atlieka pagal savininko reikalavimą. Dabar laikas apmąlyti, jei kas nari budavoti, palmti gerą kontraktorių.

2459 W. 46th PLACE, CHICAGO, ILL.

KUOMET jieškote pirkti gerų žiedu, laikrodžių, ir šliubiniu žiedu (14 karat) už žemiausią kainą, su geriausia gvarancija, ateikite pas:

H. JOFFEY, Jubilierius

4625 S. ASHLAND AVE., CHICAGO, ILL

Tel Yards 4658

The Bridgeporth Electric Co.

Atlieka visus Elektrikos darbus atsakančiai ir pigiai Turi 2 Štorus 1-na ant 3212 So. Halsted St. Chicagoje 2-ra 1614 W. 47-tos gat., kuriuose parduoda elektriskines ir gazines lampas ir t. t. Kviečia Visus Atsilankyte.

ALFONSAS BARTKUS Savininkas

KAZIMIERAS GUGIS ADVOKATAS

Persikelė gyventi naujan butan.

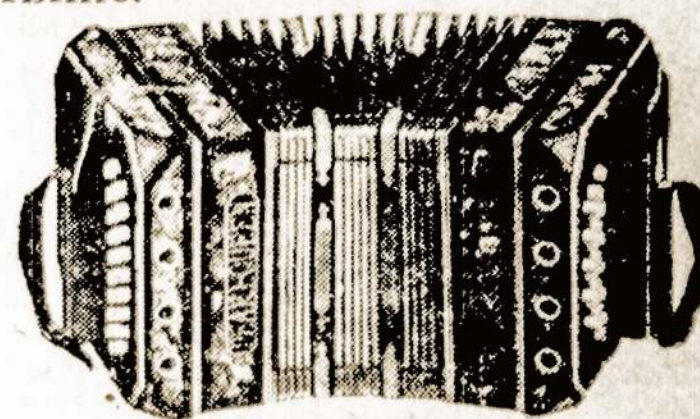
3323 SO. HALSTED STREET 3 RD FLOOR

Meldžiū dabar savo klientų visokiais teismo ir teisių reikalais kreiptis į mane pažymėtu žemiau laiku sekamais adresais

Iš. rylo "Naujienu" Ofise Dieną mieste Vakare namie
1840 S. HALSTED ST. 127 N. DEARBORN ST. 3323 S. HALSTED ST.
Telephone Canal 1606 Room 1122 Unity Bldg. Tel. Central 4411 Telephone Drover 1310

"PEARL QUEEN" KONCERTINOS.

Padarytos Suvienytose Valstijose yra geriausios, netik tone bet ir jos išdirbime.

Atsišaukite į mūsų krautuves:
4663 Gross Ave arba
769 Milwaukee Ave.
Phone Yards 1557

Katalogą duodame dykai, pagal reikalavimą.

GEORGI and VITAK MUSIC CO.

Telfemai: Ofiso Drover 107; Gyvenimo Drover 6379
JOHN SLOVINEC ARCHITEKTAS
Ofisas 4850 S. Ashland Ave
Gyv. 2123 W. 51st St., Chicago, Ill.

HANNAS SCHOOL OF MOTORING KURSAI \$10, \$25, \$50.

Geriausia ir seniausia automobilių mokykla, kurioje mokinama dienos ir vakarais. STOCK YARD STATION 3626—3628 S. Halsted St., Chicago, Ill. Lengvi išmokėjimai.

MILDA TEATRAS

Halsted Ir 32-ra gatvė.

VODEVILIUS IR PAVEIKSLAI

Vodeviliaus permaina: Pan., Kėtvė, ir Subatoj. Paprastom dienom plaukimas floras 10c, Balkonas 5c Subatos vakarai ir nedėlionis pirmas floras 15c. Balkonas 10c.

Tai dar vienas didelis žingsnis pirmyn lietuvių laikraštijoj

Kas jį padaro?

^v
Zinoma, "NAUJIENOS"

"NAUJIENOS" tapo pirmu Amerikos lietuvių dienraščiu

"NAUJIENOS" tapo didžiausiu lietuvių laikraščiu

"NAUJ ENOS" tapo indomiausiu lietuvių laikraščiu ir daugiausia skaitomu

"NAUJIENOS" atsiekė tiek, kiek dar nei vienas lietuvių laikraštis neatsiekė

Ir štai "NAUJIENOS" dar vieną didelį žingsnį pirmyn padarė

NAUJIENOS pradėjo eit ne tik šiokiomis dienomis,
bet ir nedeldieniais

Atskirymui nuo šiokių dienų "Naujienu" nedėldienio Naujienos vadinas

NEDELIOS NAUJIENOS

Nedėlios "NAUJIENOS" yra dviejų daliu.

Antroji dalis yra užpildyta vienais paveikslais, puikiausiais paveikslais,
kokių nei vienas laikraštis neturi.

Ta dalis yra spauzdinama ant specialio paveikslams spauzdinti preso.

NEDELIOS NAUJIENOS pirmoj dalyj turi ne tiek kasdieniniu žiniu, kiek įvairiu straipsniu, apžvalgų savaitės atsitikimu, įvairiu skyriu ir šiaip smagaus pasiskaitymo, tinkamo šventai dienai.

Pradėjus eiti Nedėlios Naujienoms, nebera nei vienos dienos, kurioj lietuviai neturetu NAUJIENU. Kasdien, šokią ir šventą dieną, jie tures NAUJIENAS ir kasdien jie gauna iš Naujienu savo dvasiai tikro pasotinimo.

Atskiro numerio kaina 5c.

Prenumerata metams \$2.00;
pusei metos \$1.00

